



DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

PLE DEL PARLAMENT

Número 72

I Legislatura

Any 1981 (segon període)

Presidència del Molt Honorable Sr. Heribert Barrera

Sessió núm. 28, primera reunió, tinguda el dia 22 de setembre de 1981

SUMARI

S'obre la sessió a dos quarts d'onze del matí.

El M. H. Sr. President fa algunes precisions sobre el procediment a seguir en el debat i, tot seguit, dóna la paraula al M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1946).

El M. H. Sr. President de la Generalitat intervé per exposar l'acció política del seu Govern (p. 1946).

El M. H. Sr. President anuncia que la sessió continuarà l'endemà a les deu del matí (p. 1964).

La sessió se suspèn a dos quarts i cinc minuts d'una del migdia.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 28

S'obre la sessió a dos quarts d'onze del matí. Presideix el Molt Honorable Sr. Heribert Barrera, acompanyat de la totalitat dels membres de la Mesa. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major, Sr. Pitarch, i la Lletrada Sra. Folchi. Al banc del Govern seuen els Honorables Consellers Adjunt a la Presidència, de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura i Mitjans de Comunicació, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball, de Justícia, d'Indústria i Energia, de Comerç i Turisme.

Ordre del dia

1. *Debat general sobre acció política i de govern.*
2. *Moció subsegüent a la Interpellació sobre la reglamentació d'escorxadors, presentada pel Diputat Il·lustre senyor Pere Ayguadé, del Grup Socialista.*
3. *Preguntes amb resposta oral.*

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió. Les senyores i els senyors Diputats deuen haver trobat en l'ordre del dia la llista de les preguntes a respondre oralment en aquesta sessió, i, per tant, ens dispensarem de llegir-la, i, a més, la forma en què la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, va decidir que es descabdellaria el debat que comencem avui sobre l'acció política i de Govern.

Aquest procediment és, essencialment, el que s'havia seguit en debats anteriors, amb alguna modificació, i, com altres vegades, no ha de constituir un precedent que obliui en circumstàncies futures a seguir el mateix mètode.

Debat general sobre acció política i de govern

Comencem, doncs, amb el primer punt de l'ordre del dia i passem immediatament a donar la paraula al Molt Honorable senyor President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Molt Honorable senyor President, senyores i senyors Diputats, desitjo iniciar aquest debat recordant els objectius del Govern que tinc l'honor de presidir. Un primer objectiu —i és lògic que sigui un objectiu prioritari per a un Govern nacionalista— és el reforçament de tot allò que és bàsic en la nostra personalitat, de tot allò que constitueix la nostra identitat: llengua, cultura, consciència i gènesi històriques; aquest reforçament obliga, entre altres coses, a mirar d'actuar a fons en el camp de l'ensenyament i en el dels mitjans de comunicació. Un segon objectiu ha de ser la consolidació de les nostres institucions de Govern, la consolidació de la Generalitat, tant pel que fa al Parlament com pel que fa a l'Executiu. Un tercer objectiu és reforçar tot allò que pugui contribuir a la convivència ciutadana. Nosaltres som un país complex, que tenim els problemes que són propis d'una societat industrial, però, a més, tenim una forta immigració, tenim unes concentracions urbanes molt excessives, i uns desequilibris territorials molt acu-

sats. Tot això obliga a reforçar tot el que afavoreixi la vivència i la convivència comunitàries, el progrés social i la promoció personal.

Catalunya no és viable si no és una societat oberta i progressiva; la seva mateixa composició hi obliga. Tot això ens porta, ens ha de portar en la pràctica a posar l'èmfasi en els temes de sanitat i d'ensenyament, d'urbanisme i de política territorial; és a dir, ens obliga a posar l'accent en allò que se'n sol dir una política de salari social. La mateixa exigència de convivència comunitària reclama donar prioritat al tema de la immigració i a tot el que pugui ajudar la seva incorporació a Catalunya, duta a terme —aquesta política— amb gradualitat, i amb una visió oberta, amb una visió no coactiva del que el nostre país, que és un país fet amb tantes aportacions, ha de ser; és a dir, en el respecte d'aquestes aportacions hem de salvar la unitat bàsica de Catalunya. És també un objectiu nostre donar densitat a la societat catalana, a través d'estimular l'associacionisme, de fomentar les iniciatives que surten de la societat mateixa, d'estimular el civisme i l'esperit de ciutadania.

Catalunya té una gran riquesa d'entitats i d'institucions de tota mena. Té un gran teixit, té un teixit social dens; en els moments difícils això ens ha salvat, i en els moments de normalitat la capacitat d'iniciativa i la capacitat de creació, la creativitat que sorgeix d'aquest teixit social dona força al nostre poble. I entenem que davant d'aquesta realitat no hem d'actuar en termes d'intervencionisme ni de control, de domini per part dels organismes públics, sinó de protecció, d'ajut i d'estímul.

Un altre punt és que volem complementar la defensa de la nostra identitat amb una gran voluntat de projecció. Hem d'acostumar la gent de casa nostra a projectar-se a fora, i volem fer això no només per la conveniència de ser més coneguts del que som, de ser-ho com a cultura, de ser-ho com a país, que ho som poc —Catalunya és un país poc conegut a fora, en el món—, sinó que també ho hem de fer per una necessitat intrínseca de la nostra identitat com a poble. Òbviament, nosaltres, abans que res, hem de ser, però hem de ser sense tancar-nos en nosaltres mateixos; si ho fem, és a dir, si ens tanquem, sucumbirem a l'estretor; si perdem aquesta capacitat de projecció ens folkloritzarem.

Finalment, és un objectiu fonamental nostre —i no pas dels menys importants, encara que l'esmenti en darrer terme— i urgent procedir a la nostra modernització econòmica i, en especial, a la reconversió industrial i a la renovació tecnològica del país. Un problema tan essencial com és l'atur, i també el problema del nostre nivell de vida en general, i el del tipus de país que volem ser, tot això depèn molt de la nostra capacitat de continuar essent una societat industrial, desenvolupada i progressiva; depèn molt de la nostra capacitat de crear riquesa.

I he volgut començar amb aquesta exposició de caràcter general perquè en les seves coordenades quedi enquadrada, com efectivament hi queda, tota l'acció de govern que hem fet i la que ens proposem fer. Podria, evidentment, afegir més consideracions de caràcter general; per exemple, podria dir que optem clarament, amb totes les seves conseqüències, pel model de societat occidental, o bé podria dir, podria subratllar la nostra voluntat que la

Generalitat col·labori en una política de modernització, d'acostament a Europa, i, òbviament, de democratització de tot Espanya. Podria dir aquestes coses i moltes més, però les coordenades bàsiques del que és l'acció directa de govern en què la Generalitat es mou són les que he explicat.

D'altra banda, i també abans d'entrar en el fons dels problemes, vull recordar que hem de ser molt conscients del que podem fer i del que no podem fer, i no sempre en som; i, en fi, assumeixo com a Executiu també tota la responsabilitat que en aquest sentit ens pertoqui. Nosaltres som un poder autònom en vies de constitució, nosaltres no som un poder del tot sobirà, ni tampoc del tot establert, fins i tot dintre dels límits, dintre de les fronteres on definitivament s'ha de moure. Cal que això ho tinguem en compte a l'hora de legislar i d'orientar els treballs d'aquest Parlament. Cal que això ho tinguem en compte també a l'hora de prendre decisions l'Executiu. I, objectivament, caldria també que això es tingués en compte en aquest debat; ja comprenc que l'esperit de partit, que poc o molt n'hi haurà, ho farà difícil, i que pot passar que se'ns demanin coses que, òbviament, no podem fer perquè no tenim competència per a fer-ho. Jo ho comprendré, ja dic, per la raó que he dit, de la polèmica de partits, però he d'advertir que convé molt no fer creure al país, convé molt no fer creure a l'opinió pública que l'Estatut i la Generalitat —i, quan dic Generalitat, vull dir tant l'Executiu com aquest Parlament— poden fer més del que realment poden fer, perquè creariem, si ho féssim —i potser algun cop tots plegats ho hem fet—, una decepció no només respecte a l'actual Govern de la Generalitat, sinó també respecte a la Institució. O sigui que no em refereixo ara al que sí que es pot fer i que no fem, que l'Executiu no fa o fa malament; em refereixo al que la classe política ha de saber —perquè la classe política s'ha de saber de memòria la Constitució i l'Estatut; vostès s'han de saber, tots nosaltres ens hem de saber de memòria la Constitució i l'Estatut—, al que la classe política ha de saber, que no és al nostre abast.

Per això, de vegades, de tant en tant, ens passa que ve algú de Madrid i ens diu que en un Ministeri li han dit que una determinada competència, que continua essent de l'Administració central, ha estat traspasada i que, per tant, és la Generalitat qui ho ha de resoldre, i, òbviament, la Generalitat no ho pot resoldre. Això és una falsedat que molts cops és fruit de la desorientació, d'uns certs desencisos normals i lògics que hi ha en els moments de traspàs, però que alguna vegada podria ser fruit de la mala fe o del desig de desprestigiar l'autonomia catalana. I, això segon, nosaltres —vull dir, nosaltres, aquí, en aquest Parlament— ho hem d'evitar.

També vull fer una altra precisió, una precisió que encaixa amb la filosofia política de Convergència i Unió, però també amb la concepció que tenim del que és Catalunya, almenys del que és la Catalunya moderna, és a dir, la Catalunya que s'ha anat configurant des del final del segle XVII i sobretot des del segle XVIII, i que avui és la Catalunya que tenim. Nosaltres, com a partits, Convergència i Unió, hem dit molts cops —des de la Generalitat jo ho he repetit molts cops— que Catalunya és el resultat de l'esforç dels seus homes. No l'ha feta l'Estat, que sovint li ha estat hostil, o del qual molt sovint altres cops ha viscut al

marge, no l'ha feta la iniciativa pública; l'han feta les dones i els homes de casa nostra, l'ha feta el país, l'ha feta el poble, l'ha feta la iniciativa de la gent. I això ha estat així en les tres grans línies d'actuació que, confluint, han configurat la Catalunya moderna, és a dir, la de la llengua i la cultura, la de l'economia i la de la convivència.

Un objectiu bàsic del nostre Govern és salvar aquesta capacitat d'iniciativa, lluitar contra tot allò que pugui significar, d'una manera dissimulada de vegades, ofegar aquesta capacitat d'iniciativa. I ara, més que no pas al camp econòmic, em refereixo al camp cultural, al camp esportiu, al camp recreatiu, al camp assistencial, al camp associatiu, en general. Dic això com a afirmació política, però també per donar una clau sobre el que ha estat —que ha estat i continuarà essent, sempre que ho puguem fer— la nostra actuació cultural, la nostra actuació esportiva, i també, òbviament, la nostra actuació autonòmica. Més que fer, volem ajudar a fer. Volem ajudar que les persones i entitats que tinguin iniciatives, les puguin dur a terme. Naturalment que el Govern —i ja en parlaré com a Govern— també ha de prendre iniciatives, i n'ha de prendre moltes, i d'importantes, i ho ha fet. Ho ha fet tant que algun cop ens acusen de ser massa intervencionistes, i des de sectors diversos, per cert. Però la nostra voluntat és no ofegar el que és la més gran riquesa del país: la seva vitalitat, la seva creativitat, en tots els camps i a tots nivells. En alguns camps, si la nostra política fos més intervencionista, podríem presentar, potser, una relació de coses fetes pel Govern més extensa i més brillant, però ens fa l'efecte que, probablement, la llista del país —no la del Govern, sinó la del país— seria més curta.

Una altra cosa que els vull dir perquè comprenguin algunes decisions del Govern de la Generalitat és que nosaltres donem importància al fet que a Catalunya hi ha a hores d'ara moltes obres —de tota mena i obres importants, moltes d'elles de gran volum— a mig fer, que representen un escandolós malbaratament de recursos. Amb uns quants exemples aclariré el que vull dir.

Per exemple, i algú de vostès potser se'n riurà perquè és un exemple que poso sempre: l'Hospital de Can Ruti, a Badalona. Si ara l'haguéssim de fer, el que hi ha fet costaria 7.000 milions de pessetes. Cal invertir-ne entre 2.000 i 2.500 més perquè pugui entrar en funcionament. Per diversos motius això no s'ha fet, i tenim aquests 7.000 milions de pessetes absolutament improductius allà, immobilitzats. I més greu: mentrestant hi ha tota una plantilla, tot un personal, de metges, ATS, etc., assignats a aquest hospital, que cobren i que no poden treballar —que no en tenen cap culpa, evidentment, perquè són els qui més pateixen aquesta situació—, però cobren cada mes, i ni poden treballar.

És un exemple. Però és que d'exemples d'aquests, per desgràcia, en tenim una pila: l'Hospital Oncològic, el canal Xerta-riu Sénia, el túnel de la Rovira, el túnel de Vallvidrera, la carretera del Doll i tantes altres coses. Això per parlar només de grans obres, perquè, de més petites, n'hi ha una infinitat. Ara s'acaba d'inaugurar l'Hospital de Berga, que va començar en Correa, el va començar en Correa i s'ha acabat ara. Evidentment, això vol dir que durant trenta anys hi ha hagut, poca o molta, una inversió feta allà, que més aviat s'anava degradant, i després cada

vegada que es reprenia calia refer el que s'havia fet abans, i ara hem de mirar de posar fi a aquest malbaratament, perquè és, evidentment, un malbaratament econòmic, però és també un malbaratament polític i psicològic. És a dir, la imatge que dona un sistema polític incapaç de prendre decisions, incapaç de dur a terme les pròpies iniciatives, o bé incapaç d'acabar-les, és una imatge dolenta i és una imatge erosionant.

Per això, el Consell Executiu s'ha proposat de mirar de treure aquestes obres de l'encallament en què es troben. I s'ha acabat la carretera del Doll, que estava aturada, una vegada més, una de tantes; s'ha arribat a un acord amb l'Ajuntament de Barcelona per als túnels de la Rovira i de Vallvidrera, i, si es compleix el pla i hi ha bona voluntat d'ambdues parts, se'n podrà reprendre la construcció d'aquí a uns mesos. En canvi, per les raons que després explicaré, no hem pogut desencallar encara el tema del canal Xerta-riu Sénia, però ens proposem reprendre aquest punt. I sembla que, finalment, s'engega el tema, per a mi gairebé el més típic de tots, de Can Ruti, i, gràcies a la col·laboració de tots, la Generalitat està en condicions —i ja ho ha fet, ho acaba de fer— d'iniciar el procés d'expropiacions per a fer-ne els accessos.

Els he explicat tot això —que potser, evidentment, és menys brillant que plantejar iniciatives noves— per subratllar una de les preocupacions del Consell Executiu: introduir racionalitat en el país, introduir-hi criteris de bona gestió econòmica i administrativa, posar en ordre un país en el qual durant els darrers anys s'havia actuat en força sectors amb descoordinació i amb poca coherència. En aquesta mateixa línia, he de dir que nosaltres vàrem haver d'optar, i durant aquest any llarg del nostre Govern nosaltres hi hem hagut d'optar, entre mirar de fer unes quantes accions, molt puntuals, accions punta, situades en aquells indrets de més ràpid i brillant rendiment —i no dic que això no pugui ser bo, perquè de vegades des del punt de vista de la imatge pública bona per a tothom i per a la institució podria ser bo—..., però no hem optat per això. Hem mirat simplement de fer avançar tota la nova Administració catalana, que, a més, com vostès veuran després quan parlem dels traspassos, té un gran front; hem mirat de fer-la avançar en tota l'amplitud del seu front.

I dit això, orientaré el meu discurs cap a l'explicació del que hem fet i del que pensem fer. El debat que iniciem és un debat de política general, i potser algun Grup parlamentari tindrà un concepte d'un debat així que no encaixarà amb la manera com jo vaig a iniciar-lo. Però, a part que cada Grup parlamentari ja tindrà l'oportunitat, a través de la rèplica, de situar el debat on a ell li convingui, i de situar-nos, a nosaltres, a l'Executiu, on ells vulguin situar-nos, jo entenc que és a través del que hem fet i del que no hem fet, o bé del que hem fet bé i del que hem fet malament, que entrarem de debò, és a dir, sense verbalismes, a discutir la política, la nostra, i la que es podria fer o la que es voldria que es fes a Catalunya.

Personalment, sóc del parer que l'autonomia, la prestigiarem a través del servei i de les coses ben fetes, i sóc del parer també que el nostre poble ens reclama fets i solucions. No ens reclama —ja ho deia l'any passat, i cada vegada és més evident, perquè la maduresa de la gent del país és notable— solucions ràpides i brillants, però vol

veure que hi ha una real voluntat d'estar-hi a sobre, d'anar resolent de mica en mica els nombrosos i nombrosos problemes, vells i nous, que tenim plantejats. Crec que fóra bo que vostès, senyores i senyors Diputats, poguessin participar de ple en aquesta part del debat dedicat, concretament, al que hem fet o no hem fet. I per això durant aquestes darreres setmanes el Govern ha tramès a tots els Diputats una llarga sèrie de publicacions i sobretot el llibre *Acció de Govern de la Generalitat de Catalunya*, del gener i del juny del 81. Llibre que cal estudiar juntament amb el que vàrem publicar l'any passat, corresponent als mesos de maig i desembre del 80. També crec essencial que tinguin present, o que tinguem tots present en el curs d'aquest debat, la memòria del 1980 que va fer la Comissió Mixta de Traspassos i que nosaltres ja els vàrem trametre fa temps. Tot això són documents bàsics per al coneixement i per a la comprensió de l'actuació del Govern de la Generalitat.

Entrant en el tema, els vull recordar que en el debat que va precedir la meua elecció a la Presidència de la Generalitat ja vaig dividir la nostra futura actuació de Govern en tres grans blocs: un era el de la institucionalització, l'altre era el de la defensa de la identitat de Catalunya i l'altre era el camp de l'actuació econòmica.

Començarem pel primer, i sobre aquest primer camp, que és el de la institucionalització, he de recordar que comprenia dos grans capítols, el dels traspassos procedents de l'Estat i el de les Diputacions. Podem dir en poques paraules que en el primer camp les coses han anat bé i en el segon no. L'Estatut diu, textualment, que «la Comissió Mixta haurà de determinar en un termini de dos anys des de la seva constitució el terme en el qual s'haurà de completar el traspàs de tots els serveis que corresponen a la Generalitat». És a dir, tenint present que la Comissió Mixta es va constituir el dia 9 de juny de l'any 80, vol dir que el 9 de juny de l'any 82 hauria d'haver determinat el programa, els termes, el calendari en el qual s'haurien de completar tots els traspassos. La simple comparança d'aquest text, d'aquest article, i de la relació de competències aconseguides del mes de maig de l'any passat ençà deixa ben clar que el resultat és bo, i jo m'atreveixo a dir que fins i tot és francament bo. Hi ha altres maneres, evidentment, que sempre diem, de posar de manifest almenys el volum, el gran volum, l'extraordinari volum de traspassos que hem rebut. He dit moltes vegades que el pressupost de la Generalitat del 80, fet sobre la base de transferències que hi hauria hagut fins al maig del 80, fou de 1.600 milions. Que el del 81 ja va ser de 54.000 milions, però que a hores d'ara hauria de ser —tenint en compte les transferències— de 118.000 milions. Això dona una idea del canvi radical que hi ha hagut.

De tota manera, crec que és bo que recordem quines han estat les transferències concretes que s'han rebut durant aquest període. Han estat, concretament, les següents: l'INUR; els traspassos de joventut; els de cultura física i esports, el de biblioteques; el de carreteres —la part que ens correspon, que aproximadament ve a ser el 80% de les carreteres de l'Estat a Catalunya—, el d'assistència social; la conservació de la natura; l'IMAC —l'Institut de Mediació, Arbitratge i Conciliació—, les fires interiors; la reforma de les estructures comercials i la dis-

ciplina de mercat; tot el que fa referència a l'ensenyament, llevat de l'ensenyament universitari; l'Institut Nacional del Temps Lliure; els ports, amb l'exclusió que ja coneixen del de Tarragona i del de Barcelona; la formació cooperativa; el patrimoni arquitectònic; el que fa referència a viticultura i enologia, a investigació agrària, a extensió i capacitat agràries, a reforma i desenvolupament agrari; totes les competències corresponents a indústria, energia i mines; l'INSALUD i l'INSERSO, i, per tant, tot el que fa referència a l'aspecte hospitalari, a l'aspecte assistencial de la Seguretat Social —falta per traspasar tot el que n'és gestió econòmica—, les unitats bàsiques d'Administració local; totes les transferències corresponents a cultura; les denominacions d'origen; la protecció de menors; la sanitat vegetal; el desenvolupament ramader; les indústries agroalimentàries; la sanitat animal; les indústries càrnies; la comercialització, normalització i tipificació d'origen dels productes agraris. Repeteixo que, aquest resultat, cal valorar-lo tenint en compte, a més, el calendari que l'Estatut preveia. I em permetran que des d'aquesta tribuna doni les gràcies per la seva gestió eficaç als membres de la Comissió Mixta de Traspassos.

De tota manera, hem de fer un comentari sobre aquests traspassos, i és que bona part d'aquests traspassos són el resultat del treball de la Comissió Mixta fins a primers de gener, encara que en molts casos la seva efectivitat ha estat bastant posterior. Concretament, per exemple, el traspàs d'INSALUD i d'INSERSO no ha esdevingut oficial fins a finals de juliol, i encara en certs aspectes no serà del tot vigent fins a primers de novembre, i, en canvi, l'acord és de primers del mes de gener.

Després del gener, o més exactament, després del 23 de febrer, el ritme dels traspassos s'ha ralentit molt, i de tots aquests que els he dit els que corresponen a l'etapa posterior al febrer són: protecció de menors; sanitat vegetal; desenvolupament ramader; indústries càrnies; indústries agroalimentàries; sanitat animal i comercialització, normalització i tipificació dintre dels productes agraris. Ara tenim, en aquests moments, elements per a creure que, a partir d'ara... És a dir, concretament hi havia un interès, fins i tot per part del Ministeri de l'Administració Territorial, que avui, precisament avui, es fes una nova reunió en la qual, segons expressió del Ministre, hi havia voluntat de donar una nova empenta, d'introduir un element d'acceleració a tot aquest procés. Jo he demanat que en comptes de ser avui sigui la setmana que ve per raó, precisament, d'aquest debat, que obliga la presència aquí d'alguns dels membres de la Comissió Mixta.

Bé, de cara a aquesta nova etapa, quins són els traspassos pendents? No dic més importants perquè això és una cosa una mica relativa, evidentment, però, almenys, els que nosaltres considerem més necessaris. Bàsicament són l'INEM, les obres hidràuliques, el turisme —que són probablement els tres que podrem plantejar més ràpidament—, però també l'ensenyament universitari, la recerca, els mitjans de comunicació i l'Institut Nacional de l'Habitatge. Faré un breu comentari dels tres primers, que són, ho repeteixo, els que probablement podrem enfocar amb més rapidesa.

D'una banda, vostès saben que tant el Parlament de Catalunya com el Govern de la Generalitat han reclamat

constantment el traspàs de la gestió de l'INEM. Aquest organisme és, fonamentalment, una borsa de treball, és el mecanisme de control de l'atur, és l'òrgan destinat a la requalificació i al reciclatge professionals. L'esperança que tenim és que en podrem disposar aviat; en canvi, tenim més mal plantejat un altre tema, molt important per a nosaltres, que és tot el que fa referència a la tramitació dels expedients de crisi. Per això, concretament pel que fa referència a l'INEM, tenim l'esperança que en podrem disposar aviat, i és molt necessari perquè sense aquest instrument administratiu la Generalitat difícilment pot incidir eficaçment en el terreny de l'atenció i de l'ajut als aturats.

D'altra banda, passant a un altre punt d'aquests, vostès deuen recordar que, més d'un cop, jo mateix i també el Conseller Culler els hem parlat dels nostres projectes de política d'aigües. D'aquest projecte, que es va explicar diversos cops —ho repeteixo—, d'aquest programa, n'hem pogut veure encarrilats dos punts molt bàsics i centrals: el de la recuperació d'aigües a través de la Llei d'Aigües, que es va votar en aquest Parlament, i de la qual haurem de començar a fer l'aplicació, i, d'altra banda —bé que en aquest cas a través d'una acció indirecta—, el de la cessió d'aigües dels canals de l'Ebre al Camp de Tarragona. També hem pogut dur a terme iniciatives menys decisives, de menys abast, però d'un interès local evident; per exemple —per a dir una cosa actual, d'aquesta setmana—, atacar amb èxit el cas de l'aigua de Reus —com vostès saben, ha estat sempre un problema seriós i greu. Però, de tota manera, és molt més el que cal fer en aquest terreny, tant en el de les comarques de la Confederació del Pirineu oriental com, molt més encara, en els de la Confederació de l'Ebre. Per exemple, la política de regadius i la política d'abastament d'aigües són dos temes molt importants que no podem acabar d'engegar —sobretot el primer, el dels regadius— per l'estat actual del traspàs d'obres hidràuliques.

Finalment, no cal que els parli de la importància del turisme per a justificar la prioritat que hi volem donar a partir d'aquest moment; tenim molta esperança posada en el que podrem fer —un cop s'hagin fet aquests traspassos— perquè les transferències turístiques que ara tenim —que són les que es varen fer l'any 78— realment són limitades; però, tot i així, ha estat possible fer una tasca important i positiva —molt més podrem fer quan en tinguem la competència plena. No hem d'oblidar que el turisme constitueix, aproximadament, el 8% del producte econòmic de Catalunya.

Referent a la política de traspassos, he de recordar-los que el Govern de la Generalitat va ser partidari d'una política de traspassos al més accelerada possible. Crec que els fets demostren que era una política encertada i quan ara altes personalitats de Madrid, de més d'un partit, que han participat en la concertació autonòmica, ens diuen que alguns dels punts referents a traspassos del pacte autonòmic subscrit pel PSOE, per UCD i pel Govern no se'ns podran aplicar és —i així mateix ho diuen ells— perquè ja estem massa avançats. També és evident —i també ho diuen ells— que alguns decrets importants —que a nosaltres ens poden haver semblat limitats com, per exemple, el de les Caixes, ara serien molt més difícils. Penso que res com l'evolució que hi ha hagut durant els darrers mesos no podria justificar millor l'encert d'aquella

política que era, que en dèiem així, en termes una mica populars, de peix al cove. Penso també que si aquesta política s'hagués practicat en el tema de les Diputacions, quan es podia practicar, avui la situació en aquest punt seria ben diferent, molt més favorable a la Generalitat i als plantejaments de la majoria dels partits aquí representats.

Una altra cosa que vàrem haver de discutir és que pel ritme ràpid de les transferències se'ns va dir que no sabríem fer funcionar la màquina administrativa, és a dir que ens empatxàrem amb uns traspassos tan ràpids i tan voluminosos. Això no ha estat així; hem absorbit bé tots els traspassos —tots els traspassos que els he llegit, que són molt importants— i hauria estat comprensible que amb uns traspassos així haguéssim tingut un moment de desconcert i hi hagués hagut un moment de desajust. En general —potser hi ha hagut excepcions—, no ha estat així; el nivell de l'eficàcia de la Funció Pública traspassada a la Generalitat no ha baixat i, en alguns camps concrets, ja ha millorat —per exemple, parlo d'ensenyament i de comerç interior—, tot i el poc temps que fa que tenim aquestes competències. D'això, jo n'he de donar les gràcies als Consellers, en primer lloc, i als Secretaris Generals; als Directors Generals de la Generalitat i al personal contractat per la Generalitat, però també n'he de donar les gràcies al conjunt de funcionaris traspassats que han tingut una actitud col·laboradora. I hem d'estar —i n'estic— especialment agraït al personal procedent de l'Estat que s'ha incorporat a serveis centrals de la Generalitat, cosa que hem fet sempre que ha estat possible.

Finalment, en aquest capítol he de dir que en la majoria dels Ministeris i de les delegacions d'aquests Ministeris a Catalunya han tingut també una actitud positiva, una actitud col·laboradora, que agraeixo.

El tema dels traspassos s'ha de completar amb el de les valoracions. El calendari que ens vàrem proposar fou el de donar un gran impuls a les transferències pròpiament dites, amb una primera, però no definitiva, valoració i, després, procedir a la valoració definitiva. El motiu d'aquest plantejament fou ja explicat: ocupar, al més ràpidament possible, el màxim de posicions, el màxim de terreny. D'altra banda, també hi va haver el fet que en aquest camp del finançament vàrem donar prioritat a la cessió d'impostos que, com vostès saben, és pendent de la imminent aprovació definitiva. Han sorgit problemes —després ja els els explicaré—, però, tot i així, creiem que l'opció que vàrem fer fou bona, és a dir, si d'alguna arma disposem avui, també en el camp de les valoracions, és el que ja tenim, és tot el que ja tenim, és a dir, és el cúmul de responsabilitats que, d'acord amb el Govern, ja hem assumit.

També he de dir, en honor a la veritat, que, malgrat les peripècies d'aquests darrers mesos, mai no hem deixat de poder disposar del que necessitàvem per al nostre funcionament —aquesta és la veritat i s'ha de dir—, encara que, en alguns aspectes, evidentment, hi ha hagut o desajusts o mal funcionament. Em refereixo, per exemple, sobretot, a alguns casos de subvencions. Ara mateix, en aquests moments, ens trobem que hi ha hagut ja un retard considerable, molt negatiu, de les subvencions de l'escola privada, per exemple. Però, en general, he de dir que, des d'un punt de vista econòmic, hem aconseguit les cotes, hem aconseguit els ingressos suficients per a assegurar el funciona-

ment de la Generalitat, tot i que la manera sobtada, la manera molt ràpida —brusca, en certs aspectes— com s'ha fet aquest gran increment de competències i, per tant, de despeses de la Generalitat hauria pogut explicar que hi hagués hagut molts més desajusts dels que hi ha hagut.

Immediatament després d'endegar la cessió d'impostos —ja els he dit que vàrem donar prioritat a això—, la Comissió Mixta de Valoracions va iniciar la negociació de les valoracions i, a mitjan febrer, estaven, aquestes negociacions, molt avançades i en una línia molt d'acord amb els nostres plantejaments. Nosaltres, a fi de palliar, si més no, les limitacions evidents que l'Estatut té des del punt de vista financer —vostès ja saben que l'Estatut ens té encotillats d'una manera considerable en el terreny financer— els representants de la Generalitat, en la negociació sobre les valoracions, més que anar al que en podríem dir la valoració estricta de cada servei, vàrem mirar de posar l'accent en la determinació —naturalment, fent la valoració dels serveis— d'uns percentatges, percentatges que havien de tenir en compte els costos reals —per tant, les despeses indirectes—, que havien de tenir en compte, també, les previsions d'inversions. En aquell moment —primeria d'any—, les coses estaven, com els deia, ben enfocades, no solament quantitativament, sinó també conceptualment. Bé, després, la negociació ha tingut molts alts i baixos, que, en realitat, són fruit de la situació política general espanyola, fins al punt que nosaltres, l'Executiu, el mes de juliol va decidir retirar-se de la negociació. En canvi, ara, final d'agost, sobretot des de la primeria de setembre, sembla que, amb dades que tenim i que ens han donat ells —per tant, encara que no són uns elements de referència vàlids, no són pures paraules—, la negociació torna a estar ben orientada.

De tota manera, hem considerat convenient —el Conseller d'Economia i Finances, el senyor Trias i Fargas ho ha considerat convenient—, a partir, precisament, d'aquesta primeria de setembre, de demanar la convocatòria de la Comissió d'Economia del Parlament per a informar, perquè ara, a causa de tots aquests retards, de tots aquests, diguem-ne, alts i baixos, com deia, comencem a estar en una situació que no tindrà —pel que estem veient— cap mena de conseqüència des del punt de vista del que en podríem dir l'arribada a Catalunya o la disponibilitat, per part de la Generalitat, dels fons necessaris, però que sí que ens situa fora del que nosaltres hauríem hagut, per llei, de fer, que és que un mes abans de la data en la qual el Govern ha de presentar el pressupost al Parlament —que, en teoria, almenys, és el primer d'octubre— nosaltres hauríem hagut de fer el plantejament dels percentatges que toquen a Catalunya, d'acord amb el Ministeri d'Hisenda. Això, en aquests moments, no s'ha pogut fer i és per això que, a partir del primer de setembre, nosaltres hem considerat necessari d'informar el Parlament de Catalunya, no pas —ho repeteixo— perquè tinguem en perill el que en podríem dir el flux del diner necessari per al funcionament de l'autonomia, però sí perquè hem arribat a una situació que, per dir-ho així, legalment no era prevista.

Finalment els diré, encara que no correspon a aquest capítol de traspassos —després ja en parlarem—, els vull avançar que en el Pressupost General de l'Estat vàrem aconseguir, aquest any 81 —per tant, en la discussió del fi-

nal de l'any passat—, inflexionar la tendència negativa que la participació catalana havia tingut d'una manera ininterrompuda durant els darrers quatre o cinc anys.

En conjunt, per tant, com els deia, faig, d'aquest capítol dels traspassos, una valoració positiva, però, en canvi, no puc dir el mateix de les Diputacions, del tema de les Diputacions. I és obligat que en parlem amb una certa calma. Per començar, vull recordar que l'aspiració que les Diputacions siguin absorbides per l'únic òrgan polític català, o que en depenguin, és constant, és una aspiració constant de tota la tradició política catalana. És a dir, quan a les Corts de Cadis es va començar a parlar d'una nova ordenació territorial d'Espanya —després es va concretar, es va materialitzar l'any 33— ja, aleshores, els Diputats catalans varen demanar que a Catalunya hi hagués el que en deien una Diputació única, i del 1833 ençà ha estat constant aquesta reivindicació catalana. No cal que ens hi entrem; podríem parlar del republicanisme federal, de les bases de Manresa, dels plantejaments de l'Almirall, de la Mancomunitat, dels projectes d'Estatut de l'any 18, de la Generalitat dels anys 30, o bé, també —i tots vostès, o molts de vostès n'han estat, diguem-ne protagonistes i ho recorden perfectament, personalment— podríem parlar de les reivindicacions de les forces polítiques catalanes, clandestines, dels anys 60 i 70. Tampoc no cal que recordi que la gran majoria dels Diputats d'aquest Parlament varen anar a les eleccions amb programes que demanaven o l'abolició o la subordinació efectiva de les Diputacions a la Generalitat. Dic això simplement —faig aquesta lleugera referència a aquests fets— perquè quedi clar davant de tothom, i també convé que quedi clar davant el Govern de Madrid, que aquesta no ha estat ni és una batalla, és a dir, no és la batalla particular de Convergència i Unió. D'altra banda, no és només per coherència amb la nostra tradició política que hem demanat la integració de les Diputacions a la Generalitat; també ha estat per eficàcia, ha estat per la necessitat que hi ha d'evitar la creació d'una doble Administració i per la necessitat que hi ha d'evitar una cosa a la qual, objectivament, podríem anar, sense mala voluntat per part de ningú, que és la creació d'un contrapoder a la Generalitat.

La consolidació de la Generalitat com a poder institucional requereix, per tant, trobar una solució a aquest tema. En això ja he dit que hi havia un moment ideal, un moment dolç, que ha passat i un moment que, a més, era de témer que passés. I, perquè temíem que passés, pensant que potser érem a les darreries en què això es podia intentar, vàrem mirar els mesos de maig i juny de l'any passat de resoldre aquest tema, d'acord amb el que creïem, i amb el que creiem que és l'interès de la Generalitat. I he d'advertir que, això, ho vàrem fer amb coneixement i consentiment del Govern central; és a dir, no va ser, diguem-ne, un cop de sorpresa, intentar sorprendre ningú, es va fer amb coneixement del Govern central, per tal d'evitar qualsevol possible impugnació. Aquell camí fou abandonat pel de presentar i aprovar una llei votada al més majoritàriament possible, com vostès saben, en el Parlament.

El que ha passat amb la Llei de Diputacions, vostès ja ho coneixen, i també he de fer referència, abans d'entrar-hi més, a un altre tema al qual necessàriament hem de referir-nos, encara que sigui molt per sobre, que és el Projecte de

Llei de Bases d'Administració Local, que en certs aspectes presenta més perillositat per a l'autonomia de Catalunya que molts altres temes que tenim en aquests moments sobre la taula.

Si aquest Projecte de Llei s'aprova tal com està presentat, allò que n'hem dit la laminació de la Generalitat, la laminació de l'autonomia pot ser un fet. De tota manera, haig de dir que sembla que és al nostre abast —i en això hem coincidit amb algunes altres forces polítiques catalanes que també ho creuen—, sembla que és al nostre abast, i quan dic al nostre abast no vull dir només del Govern de la Generalitat, vull dir del Govern de la Generalitat, però també de totes les minories parlamentàries de signe català en el Congrés dels Diputats i dels seus partits; sembla que és al nostre abast modificar poc o molt aquest Projecte. De tota manera és inquietant, i així ho he de fer constar.

Com també és inquietant la possibilitat que s'apliquin alguns punts concrets dels pactes autonòmics; per exemple, per dir-ne un, el que diu que l'Administració perifèrica de les Comunitats Autònomes ha de ser la de les Diputacions. Això seria un contrasentit absolut, seria posar un pal a les rodes, un bastó a la roda del funcionament de la Generalitat.

De tota manera —i ens hem de fixar també en allò que és positiu—, la sentència del Tribunal Constitucional deixa obertes algunes possibilitats. Diu, per exemple, que el Parlament pot legislar. Hi ha un afegitó, després, que li treu una part de l'operativitat que es podria desprendre d'aquest reconeixement, i és que diu que ha de legislar tenint en compte els principis bàsics de la legislació actual, que de fet estan per definir. Diu, però, de tota manera, que pot legislar. Diu que no cal que l'organització territorial sigui idèntica a tot Espanya; confirma el traspàs del Pla d'Ombres i Serveis fins a l'any 1978, que molt probablement no quedaria consolidat si no s'hagués fet en el moment en què es podia fer, però el cas és que diu aquestes coses. Obre, per tant, unes escletxes, unes finestres, i la primera idea, un cop vistos aquests «considerants», és fer una nova Llei, molt ajustada a sentència, per tal d'evitar qualsevol risc.

Personalment, crec que es pot fer, però hem de tenir la seguretat absoluta i plena —i això només ho podem fer pactant—, hem de tenir la seguretat que no serà novament impugnada. És a dir, la impugnació és un risc que en aquest tema, sobretot en aquest tema —crec que hem d'anar amb molt de compte en tots els temes, i per això celebri que hagi començat ja a actuar el Consell Consultiu—, no podem tornar, penso jo, a córrer. L'Executiu, evidentment, no, i crec que el Parlament tampoc.

Ara, tot sembla indicar que es podria procedir a la transferència d'aquelles competències de les Diputacions catalanes que, de fet, cap Diputació no té a Espanya i que estan concebudes com a serveis de política d'administració general més que no pas com a serveis de caràcter local i de caràcter municipal.

A Catalunya, com a conseqüència de l'actuació de la Mancomunitat i de la Generalitat republicana, de serveis d'aquestes característiques, n'hi ha molts. Són serveis que òbviament no tenen les Diputacions de la resta de l'Estat, i és evident que, si hi ha un servei que la Diputació de Càceres o de Segòvia, o de Saragossa, no té, vol dir que aquest servei no és necessari perquè una Diputació sigui

una Diputació. Això és evident. Per tant, aquests serveis que no tenen les Diputacions de la resta de l'Estat, que no són necessaris perquè una Diputació sigui una Diputació, i que en canvi han estat pensats en funció global de Catalunya, aquests són els serveis que nosaltres entenem —i sembla que pot ser així— que puguin ser traspassats, i traspassats d'una manera ràpida.

En principi, el Govern i el Ministeri d'Administració Local ho veuen bé. Jo preferiria, i prefereixo, que es faci per llei del Parlament, ho repeteixo, a condició de tenir la seguretat que no hi haurà un nou recurs d'inconstitucionalitat. N'estem parlant amb el Ministeri, n'estem parlant amb el Govern; n'hem parlat i n'estem parlant amb les Diputacions. Hi ha una bona disposició general. Sembla clar que, com a mínim, per la Transitòria Sisena de l'Estatut, i amb un nou acord de les Diputacions, aquests traspassos es poden fer, i molt ràpidament. Però de tota manera, conjuntament, totes aquestes entitats continuem buscant la possibilitat que en aquesta actuació intervingui el Parlament per tal, per dir-ho així, de consolidar el seu dret d'exercir, dret, d'altra banda, ho repeteixo, reconegut, confirmat per la sentència del Tribunal Suprem.

Com a orientació del que això pot significar —dic com a orientació perquè pot ser exactament aquesta llista o una mica diferent— els diré que la llista aproximada de serveis i competències traspassables podria ser la següent:

De la Diputació de Barcelona, que és la que més serveis d'aquestes característiques té —i fóra bo políticament que no fos així, però la història i les realitats objectives, diguem-ne de tipus demogràfic i de tota mena, han portat que sigui així—, es podrien traspassar els serveis següents: l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica de Teixits de Punt de Canet de Mar, l'Institut del Teatre, el Laboratori General d'Assaig i Investigació, l'Institut de Psicologia aplicada i Psicotècnia, l'Escola Professional de la Dona, l'Escola de Bibliologia, l'Escola de Capataços Agrícoles de Caldes de Montbui; la Biblioteca de Catalunya, en allò que correspon a la Diputació; l'Institut de Prehistòria i Arqueologia, el conjunt monumental d'Olèrdola, el Museu Arqueològic, el Servei de Catalogació i Conservació de Monuments, el Museo Marítim, el Servei de Cartografia i Fotogrametria, i el Servei de Parcs Naturals i Medi Ambient.

Després hi ha patronats, creats per la Diputació, que són l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Agrícola, l'escola... el d'aquesta Escola, el de l'Escola d'Enginyeria Tècnica Industrial, i el de l'Escola del Treball.

Després hi ha uns serveis especials, que són els patronats creats per decrets de l'Estat, que potser seria fet per un altre conducte —això s'ha d'estudiar—: el Patronat de la Muntanya de Montserrat i el Patronat, la part que correspon a Barcelona, de la muntanya del Montseny.

I finalment hi ha, també dintre d'aquesta negociació, que repeteixo que es fa en contacte també amb les Diputacions, el fet de complementar transferències anteriors fetes ja, que en alguns aspectes no s'han pogut acabar de dur a terme, com és el traspàs del cos de Mossos d'Esquadra i el Servei d'Extinció d'Incendis, que, en canvi, ara, amb les noves disposicions, es podria dur a terme totalment.

Pel que fa a la Diputació de Girona, això afectaria el Servei d'Extinció d'Incendis, tant pel que fa referència al

personal com al material; afectaria el Servei de Restauracions Arqueològiques; les excavacions d'Empúries i el Patronat de la Muntanya del Montseny, en la part que fa referència a la província de Girona.

I finalment, les Diputacions de Tarragona i Lleida, que no tenen serveis d'aquells creats per la Generalitat o per la Mancomunitat, però sí que hi ha en canvi pendent, pel que fa al material, no al personal, el Servei d'Extinció d'Incendis.

Aquesta llista, els dóna una idea de la importància que això pot tenir, i també veuen molt clar que es tracta d'entitats, de serveis, que no estan orientats al que se'ns diu constantment que ha de ser l'acció bàsica de les Diputacions, que és l'acció d'ajut, de suport als municipis. Per exemple, i posaré un exemple perquè em sembla especialment clar: el Laboratori General d'Assaig i d'Investigació. És evident que d'això, o bé la Generalitat n'aconsegueix el traspàs ràpidament o nosaltres, la Generalitat, haurà de fer un laboratori general d'assaig i d'investigació. És allò que dèiem abans de la duplicació. Perquè, des del punt de vista que nosaltres, dintre de les possibilitats que ens dóna l'Estatut, practiquem una política industrial, és evident que tot el que fa referència, per exemple, a homologació, a assaig, a tot el que fa referència, per exemple, a recerca aplicada, tot això, nosaltres ho hem d'impulsar. No interessa tant al municipi de Premià de Dalt, de Cabrera o de Sant Sadurní d'Osormort. Això realment és un problema de política general, i no té sentit que això no ho tingui precisament la Generalitat, i, de fet ja es va crear precisament, en la seva època, pensant en això, en el que era un Govern global de Catalunya.

He volgut posar aquest exemple, que em sembla il·lustratiu, però això val per a tots o almenys per a la gran majoria de serveis i d'entitats que els he llegit.

Bé, jo confio que vist l'estat d'esperit que hi ha de la banda de totes les parts interessades, ben aviat podrem dur a terme aquesta passa endavant, almenys la voluntat del Govern és la d'intentar-ho a fons. Una passa que evidentment és més modesta de com l'hauriem volgut, però que és significativa, i, en darrer terme, és important en aquest procés tan bàsic, com els deia, de la institucionalització política de Catalunya.

Confio que totes les forces polítiques sense excepció veuran bé aquesta iniciativa, i també les Diputacions, que, d'altra banda, sigui dit de passada —i ho dic en homenatge a les Diputacions—, ja dos cops —inútilment fins ara, però no pas per culpa d'elles— han votat el traspàs dels seus serveis a la Generalitat, en un fet que jo haig d'entendre i, per tant, d'agrair com una clara manifestació d'adhesió a la Generalitat.

En aquest camp vull també parlar-los d'una altra qüestió, dins el que en podríem dir aquesta mena de repàs o de balanç del que ha estat l'any polític, que és la vessant legislativa del Consell Executiu, encara que haig de fer referència que, com vostès saben, en el Parlament, en el Reglament del Parlament, hi ha l'article 108, del qual els Grups parlamentaris han fet ús sovint. I ens sembla bé; això fa que, pel que fa referència a algunes d'aquestes lleis bàsiques, sigui molt difícil destriar el que ha estat l'actuació de l'Executiu o dels diversos Grups parlamentaris. Vostès saben que, en aquests moments, per exemple, en aquest arti-

cle 108 hi ha lleis tan importants com les normes urgents: hi va haver la Llei de Normes Urgents de la Funció Pública, ara hi ha la Llei de Normalització Lingüística, l'Estatut Interior... Però aquest és un tema que deixarem de moment; en podrem parlar més endavant o un dia d'aquests en què durarà el debat; si cal.

Jo els volia informar dels projectes de llei que ha presentat l'Executiu, a part de les Lleis de Pressupostos del 80 i del 81; projectes de llei que tenen més un caire sectorial que no pas institucional, però per raons de comoditat expositiva situo aquests projectes en aquest moment del meu discurs.

Hi va haver la Llei, el Projecte de Llei de Creació de les Entitats Professionals Agràries; el Projecte de Llei de Desplegament Legislatiu en Matèria d'Evacuació i Tractament d'Aigües Residuals, que ara hem de desplegar; el Projecte de Llei de Biblioteques; el Projecte de Llei de l'Institut Català del Sòl; el Projecte de Llei Reguladora del Consell Executiu de la Generalitat, que després es va retirar, perquè es va fer per l'article 108; el Projecte de Llei per a la Protecció de la Zona Volcànica de la Garrotxa; el Projecte de Llei de Finances Públiques de Catalunya, que després vàrem retirar perquè no vàrem aconseguir que el Parlament n'acceptés un punt que ens semblava essencial, i vàrem preferir de moment retirar-lo; el Projecte de Llei aprovant la Llista dels Noms Oficials dels Municipis de Catalunya; el Projecte de Llei per la qual es declara incorporada a la Tradició Jurídica Catalana la Doctrina emanada del Tribunal de Cassació de Catalunya, que després es va retirar, d'acord amb tots els Grups parlamentaris, per fer tota aquesta legislació a través de l'article 108; el Projecte de Llei que crea l'Entitat Autònoma d'Organització d'Actes Culturals; el Projecte de Llei sobre protecció de la Legalitat Urbanística; el Projecte de Llei de Fundacions; el Projecte de Llei de Creació de l'Institut Català de Serveis de la Joventut; el Projecte de Llei del Patrimoni de la Generalitat; el Projecte de Llei sobre Normes Addicionals de Protecció dels Espais d'Especial Interès Natural afectats per activitats extractives a cel obert; el Projecte de Llei de Col·legis Professionals; el Projecte de Llei de Cooperatives; el Projecte de Llei del Deute Públic o, més exactament, Llei d'Especificació del Primer Pla d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya; el Projecte de Proposició de Llei a presentar al Parlament de Madrid del Tercer Canal de Televisió; el Projecte, després retirat, de Llei sobre Eleccions Municipals anticipades, i, òbviament, el Projecte de Llei de Transferència Urgent i Plena —Projecte al qual abans ens hem referit—, de les Diputacions a la Generalitat.

Amb això deixo per liquidat tot el que en podríem dir l'etapa o capítol d'institucionalització i passo a l'altre gran camp d'actuació que vaig anunciar el mes d'abril de l'any passat, que és el de la defensa específica de la identitat catalana.

Jo deia aleshores que, si un objectiu prioritari ha de tenir un govern català, i molt més, evidentment, un govern nacionalista català, és la defensa, l'enfortiment i la projecció d'allò que fa que, a través dels segles, Catalunya hagi estat Catalunya: la seva llengua, la seva cultura, la vivència de la seva història, el sentiment i la consciència de

collectivitat, la defensa dels seus drets polítics, la voluntat de ser.

En aquest sentit, la primera preocupació era i és la llengua. La llengua en l'ensenyament, la llengua amb la seva presència incrementada en tota la societat catalana i la llengua convertida en un instrument de convivència de tots els ciutadans de Catalunya.

Abans d'entrar en aquest tema he d'advertir que malgrat els progressos que hi ha hagut —que n'hi ha hagut, i em complaurà molt després referir-m'hi—, la llengua catalana continua estant en una situació de crisi i de greu perill d'ofegament, i continua estant en una situació de forta discriminació, com a mínim de forta discriminació objectiva. Dic això perquè no ens creguéssim mai que realment en aquests moments no ens trobem en una situació en la qual —dit en termes generals, deixo de banda anècdotes, que n'hi pot haver de tota mena i de tot color, però en el que és la realitat objectiva del país— hi ha una llengua en perill d'ofegament, que és el català.

El nostre objectiu en aquest camp ha estat anunciat molts cops: nosaltres aspirem que amb el temps tots els ciutadans de Catalunya coneguin bé el català i coneguin bé el castellà. Conèixer bé vol dir que tots els ciutadans de Catalunya entenguin i parlin, llegeixin i escriguin el català i el castellà. Nosaltres aspirem, a més, que a aquest resultat s'arribi amb naturalitat —és un procés difícil, pot ser conflictiu, però esperem que s'hi arribi amb naturalitat—, sense forçar res, sense forçar ningú, actuant bàsicament sobre les joves generacions. És a dir, les persones grans, i quan dic grans vull dir fins i tot les persones fora d'edat escolar, que no sàpiguen el català, l'aprendran o no, segons el seu gust, el seu interès, o segons la seva conveniència, però en canvi els infants en edat escolar, amb l'excepció, si ells volen o els seus pares volen, dels qui previsiblement són transeünts, l'han d'aprendre, i l'han d'aprendre bé.

Ningú no pot denunciar en aquest plantejament res de sectari, res d'opressor; és un plantejament prudent, un plantejament gradual, i crec que no es pot demanar que es rebaixi. Demanar que es rebaixi equivaldria —per més declaracions que es fessin, i es farien, de respecte a la personalitat de Catalunya—, a una voluntat de destruir aquesta personalitat de Catalunya. I també equivaldria a una altra cosa: equivaldria a dificultar la consolidació definitiva de la convivència a Catalunya, perquè si és veritat, com diuen —i és veritat—, que el tema lingüístic pot ser, és, conflictiu i que porta la llavor de la conflictivitat, res millor per a assegurar la convivència, res millor per a assegurar la igualtat que, al més aviat possible, el coneixement de les dues llengües a Catalunya sigui universal. I a fi d'evitar imposicions, a fi d'evitar traumes, ho farem amb gradualitat i ho farem —ho estem fent— començant, sobretot, pels infants.

Sobre això no ens hem de fer il·lusions: trigarem quinze, trigarem vint, trigarem vint-i-cinc anys a resoldre aquest tema. Durant tot aquest temps serà inevitable que es produeixin situacions difícils, anècdotes antipàtiques, en un o altre sentit. Durant tot aquest període caldrà que els catalans, sobretot les classes dirigents catalanes, intentem de totes passades introduir una gran dosi, en el tractament d'aquest tema, de civisme, de comprensió, i, fins i tot, si m'ho permeten, de paciència. Però, en tot cas, és un tema

que requereix temps, i requereix uns criteris de gran prudència.

Nosaltres creiem que hem actuat en aquesta línia i d'acord amb aquests criteris. I en aquesta línia hem actuat, i hem posat l'accent, sobretot, conseqüents amb el que acabo de dir, en l'ensenyament.

D'una banda, l'ensenyament del català: aquest curs es donarà ja al cent per cent de les escoles; el cent per cent de les escoles no vol dir que en el cent per cent de les escoles l'ensenyament sigui tan bo i tan eficaç com caldria, però es donarà al cent per cent de les escoles. Posar l'accent en l'ensenyament en català —del qual després parlaré— i posar l'accent en el reciclatge dels mestres que durant el curs passat va afectar quinze mil mestres, dels quals quinze mil, n'hi havia cinc mil dos-cents que no eren catalanoparlants, contra els nou mil cinc-cents que hi ha hagut el curs abans, amb dos mil set-cents de no catalanoparlants, i set mil set-cents de dos anys abans, amb mil vuit-cents cinquanta de no catalanoparlants.

D'altra banda, el curs passat, l'ensenyament totalment en català va significar el quatre per cent, el quatre per cent dels escolars catalans. A aquest quatre per cent cal afegir aproximadament un tres per cent més d'ensenyament parcial en català, és a dir, amb àrees d'ensenyament en català i amb àrees d'ensenyament en castellà. En total, un set per cent dels escolars catalans va rebre el curs passat l'ensenyament totalment o parcialment en català, i preveiem —no en tenim dades— que, durant el curs que acaba de començar, aquest set per cent passarà a ser un onze, entre un onze i un dotze per cent.

La política del Consell Executiu serà de fomentar, tant com pugui, especialment a les grans àrees urbanes, les escoles d'ensenyament mixt, és a dir, d'ensenyament en català i en castellà, amb assignatures en català i assignatures en castellà. I ho farem perquè, de cara a l'objectiu que tots els nens catalans parlin amb fluïdesa i normalitat el català, aquest sistema serveix, i en canvi, evita que alguns sectors d'origen no català creguin —erròniament, perquè no és aquesta la nostra intenció, però alguns ho han cregut, i el que importa és que ho hagin cregut— que es vol eliminar el castellà. Crec que el resultat, fins avui, d'aquesta política lingüística en el camp de l'ensenyament ha estat bo; no hi ha hagut una especial conflictivitat, poquíssima. Però, a l'hora de fer el balanç del que hem fet i sobretot del que hem de fer, no hem d'oblidar que aquest serà un procés lent.

En canvi, en l'altre camp, decidíu també, tan decidíu com aquest, que és el de la televisió i el dels mitjans de comunicació en general, no ens podem declarar tan satisfets. Durant l'estiu de l'any passat vàrem fer tota una sèrie de gestions per a millorar en temps i en horari la programació catalana del primer i del segon canals. Vàrem discutir amb els responsables de la televisió uns canvis a introduir en dues etapes. La primera etapa va ser efectiva, a partir del 6 d'octubre, però la segona, en canvi, s'ha aplicat molt parcialment. En realitat, el primer canvi, aquest del 6 d'octubre, va significar un guany important perquè vàrem passar de dotze hores i mitja setmanals —abans n'haviem tingut més de dotze i mitja, abans n'haviem tingut més, però havíem anat baixant durant els últims dos anys a dotze i mitja setmanals—, vàrem passar a vint-i-tres quarts. De

cara a la segona etapa vàrem demanar un increment de temps i especialment vàrem demanar, dintre d'aquest increment de temps, que l'emissió en català que es feia de dos quarts de dues a dos quarts de tres es fes de dos quarts de dues a les tres; és una mica detallista, si vostès volen, que els parli d'això, dels horaris, però és que, de fet, aquesta mitja hora ajuda més a la recatalanització lingüística del país que no pas molts discursos, molts debats i moltes més coses que puguem fer. En conjunt, demanàvem un increment de vint-i-tres quarts a vint-i-vuit i un quart, però també demanàvem una sèrie de canvis qualitatius, alguns dels quals després s'han fet, especialment que es parlés de política internacional. Recordin que fins fa molt poc nosaltres escoltant la televisió en català ens assabentàvem del que passava a Berga, a Mollerussa, i a Vimbodí, però, evidentment, no ens hauríem assabentat, per entendre'ns, del resultat de les eleccions franceses, per exemple. En fi, que hi hagués la política internacional, que es projectessin films en català i doblats al català, que s'introduïssin, parlats en català, alguns dels programes infantils de més acceptació, fins i tot internacionals, «Tom i Jerry», per entendre'ns (*rialles*), amb això vostès entendran exactament cap on anàvem. Bé, he de dir que, almenys parcialment, a la majoria d'aquestes peticions els responsables de la Radiotelevisió han donat la seva conformitat. Però aleshores la negociació —això era cap a finals d'any— va restar interrompuda pels canvis que hi va haver a la Radiotelevisió, i, després, algunes d'aquestes peticions inicialment acceptades no han prosperat.

Mentrestant, el Consell Executiu ha pres dues iniciatives importants, de cara al tercer canal. Una, ha decidit el seu emplaçament; i, l'altra, ha tramès al Parlament un Projecte de Proposició de Llei a presentar, un cop l'hauré aprovat aquí, al Congrés de Diputats de Madrid.

Donada la decisiva importància de la televisió en el procés de defensa d'una llengua i d'una cultura, és evident que la situació actual de la televisió és poc favorable als drets de la llengua pròpia de Catalunya i de la seva cultura. Per tant, al mateix temps que ens volem assegurar que realment no hi haurà cap sorpresa pel que fa referència al tercer canal, hem de pressionar, entenc que hem de pressionar amb tots els mitjans que tinguem, perquè en els programes actuals de ràdio i televisió tinguin més cabuda la nostra llengua i la nostra cultura. Però he de dir que el caràcter autònom de la Radiotelevisió actual fa més difícil que abans preveure el resultat d'aquestes qüestions, i també he d'advertir amb tota sinceritat que aquesta és una qüestió que no té perspectives fàcils. Però en tot cas, la farem.

Pel que fa a la política cultural, vull començar recordant el que he dit al principi: no volem tant fer com ajudar a fer. És a dir, l'esbart del poble X, o el grup teatral, o un nucli d'arqueòlegs, o un festival de música, o el museu del poble X, o el circ Cric, per posar un exemple, o la Passió d'Olesa o d'Esparreguera, tot això ha de ser orientat, tot això ha de ser impulsat, tot això ha de ser econòmicament ajudat en el grau en què es pugui i en el grau en què realment s'ho mereixi; el que entenem que no ha de ser de cap manera això és fagocitat pels organismes públics. Això, d'una banda. Aquest ajut crec que l'hem fet i durant l'any que ve, ja molt més consolidat el Departament, el farem en

un grau molt més elevat. Però, d'altra banda, cal crear o reforçar tota la infraestructura cultural catalana, és a dir, allò que les iniciatives —entusiastes totes i molt sovint prou vàlides, fins i tot tècnicament, però privades i en molts aspectes limitades—, no poden fer, allò ho ha de fer el Govern, òbviament. Ha de fer en aquest sentit, ha de prendre en aquest sentit, una colla —i n'ha pres algunes— d'iniciatives, algunes de les quals siguin de caràcter netament institucional, i les altres simplement creadores d'una dinàmica. És a dir, començar una cosa que després, un cop estigui engegada, ella sola ja anirà endavant. Coses d'aquestes, durant aquest any, perquè vegin per on hem anat, n'hem fet: el reforçament de l'Institut d'Estudis Catalans; el Centre Dramàtic de la Generalitat; tota la campanya de català al cinema; tot el que en col·laboració molt eficaç amb l'Ajuntament de Barcelona hem fet de cara a donar una nova vida i un nou relançament i a superar una possible crisi en el cas del Liceu de Barcelona; el Centre de Documentació Musical; l'organització de festivals de música, que, per cert, ha tingut un gran èxit i ha estat un factor de culturalització arreu de Catalunya, arreu, a totes les comarques catalanes, molt important; el Consell del Patrimoni Cultural; el relançament de la Junta de Museus amb l'esperit que ja l'havia inspirada en l'època de la Generalitat republicana, que va ser una època brillant, justament, de la Junta de Museus; l'Arxiu Nacional de Catalunya, que està començant a funcionar; la Guia d'Arxius de Catalunya; totes aquestes coses. També estem duent a terme una política intensa de creació de noves biblioteques i de centres de lectura, noves la majoria, o bé subvencionades i consegüentment incorporades, aleshores, a la xarxa de la Generalitat; n'hem fet dotze, aquests últims mesos, i en farem set o vuit més des d'aquí a fi d'any.

D'altra banda, també els vull informar d'alguns aspectes de política lingüística. Torno a dir que si hi ha una llengua amenaçada a Catalunya no és el castellà, que si hi ha una llengua amenaçada a Catalunya és el català, i en aquesta línia hem de fer un esforç per tal d'incrementar la presència del català al carrer. S'ha fet, s'ha fet feina notable, però de bon tros no tot el que caldria. En el terreny de la senyalització, que és tan essencial, s'ha treballat, s'ha aconseguit —això va ser una iniciativa que vàrem emprendre conjuntament el President de la Generalitat, la Directora General de Política Lingüística i el qui aleshores era el Delegat del Govern, el senyor Melià—, es van constituir tota una sèrie de comissions mixtes, que varen començar a funcionar, que han fet algunes coses, però no suficients: la Comissió Mixta amb la RENFE, la Comissió Mixta amb l'Aeroport, que és potser la que ha tingut un resultat menys positiu, la Comissió Mixta amb la Telefònica... En faltaven d'altres que haurem de constituir perquè no s'han constituït encara: la Comissió Mixta amb Correus, la Comissió Mixta amb Telègrafs, etc.

He de dir que, després del 23 de febrer, hi ha hagut un cert «impasse». Podríem dir, objectivament, que en l'ambient hi ha hagut una certa resistència passiva que no existia abans. Però he de dir també que amb el senyor Rovira Tarazona, darrerament, i no solament amb ell, sinó també amb el mateix President del Govern, en l'última entrevista que vaig tenir-hi, va sortir aquest tema, i estan absolutament decidits a reprendre aquesta activitat i a prendre uns

compromisos amb un termini fix. És a dir, ara, a partir de primers d'octubre, vàrem quedar amb el Delegat del Govern que, aquest tema, el reprendríem. De tota manera, hi ha hagut progressos importants, no cal que els esmenti, vostès ho saben; hi ha hagut la col·laboració de molts ajuntaments, que han estat duent a terme una tasca important. Però, a part d'això, per citar dos casos —perquè val la pena d'esmentar la gent que ha fet un gran esforç per posar-se en la línia de catalanització— per exemple, les autopistes. Les autopistes em refereixo fins a Reus, de Reus a Ulldecona no, però la resta d'autopistes de Catalunya està fent aquest esforç d'una manera meritòria, i després, no totes, però sí algunes fires. Per exemple, aquí vull dir, perquè és d'actualitat, perquè és d'aquests dies, que la Fira de Lleida d'enguany ha manifestat en aquest sentit un canvi, un canvi important i positiu, que a mi m'agrada de fer constar des d'aquí mateix.

Continua fent-se, hem fet, una campanya important d'ensenyament de català a adults; s'han fet més de mil cursos d'ensenyament de català a adults. Finalment, en aquest terreny lingüístic, voldria fer esment que el que va endavant i sembla que ja amb la línia ben orientada, tot i que ha estat sempre un problema difícil i conflictiu, és la Comissió de Normalització de la Llengua Aranese.

Sobre aquest segon camp, aquest segon camp d'actuació, que és el de la defensa de la nostra identitat, de moment —en tot cas si en el debat han de sortir més coses, ja sortiran— no vull dir, de moment, res més.

Pel que fa a la nostra actuació en el camp econòmic, vull recordar una vegada més el que tants cops he repetit: la Generalitat pot fer determinades coses, però no en pot fer d'altres, n'hi ha d'altres que són fora del seu abast. En el debat del mes de setembre de l'any passat i el que després vàrem fer el mes de novembre sobre el programa d'actuació econòmica, així ho vaig deixar ben clar. Vaig deixar ben clar el que podem fer i el que no podem fer. Aquest és el primer advertiment, si em permeten l'expressió, que volia fer.

El Govern de la Generalitat surt de la base que per a combatre la crisi i per a combatre l'atur ens cal, fonamentalment, inversió, ens cal inversió pública i ens cal inversió privada, i per això hem de mirar de mobilitzar recursos, més dels que hi havia abans. Això és el que hem fet, el que hem mirat de fer, i crec que amb un cert èxit, i el primer que hem fet de cara a això —i també ho vaig advertir ja l'any passat— és mirar d'inflexionar la tendència negativa de la participació catalana en el pressupost general de l'Estat. Em refereixo concretament, òbviament, al capítol d'inversions. Els vaig dir l'any passat que aquesta seria una de les primeres preocupacions del Govern de la Generalitat: la vigilància del pressupost de l'Estat. Deia també que del 77 al 80 aquesta participació havia baixat de l'11,5 al 6,45; em sembla molt que l'any passat havia fet una referència del 76 al 80 i la xifra era una mica diferent, però, en fi, la tendència era aquesta. Es tractava, concretament, d'inversions regionalitzades, i enguany, sobre aquesta base, hem de dir que haurem aconseguit un redreçament que no és espectacular, però sí que és clar, perquè percebem, aproximadament, el 8,5. És una xifra que ens sembla baixa, però que, si més no, representa una cosa que feia anys que no aconseguíem, que és redreçar una ten-

dència sistemàticament negativa en la nostra participació en el pressupost general de l'Estat.

Aquestes xifres, aquests percentatges es poden calcular de moltes maneres, per tant, jo els diré que, d'una altra manera, si per exemple parlem d'inversions reals les xifres són diferents, però també representen un increment; l'any 80, per exemple, vam participar en les inversions reals amb un 8,3 en els pressupostos generals de l'Estat, i enguany hi participarem amb un 9,5, i tenim l'esperança que, tal com estan aprovades les coses, en el pressupost del 82 això ho podrem continuar incrementant. Naturalment, sobre tot això pesa ara el tema de l'aplicació que es pugui fer del Fons de Compensació Interterritorial, però tenim la sensació que, tot respectant —ja saben vostès que tenim alguns punts de discordança amb els criteris d'aques Fons— el Fons tal com està plantejat, també podem aconseguir, en alguns aspectes, una millora que tindrà repercussió general prou positiva.

Aquest increment que hi ha hagut durant l'any 81, en alguns camps ha estat especialment acusat, concretament en Obres Públiques —bé és cert que els anys abans havia estat un camp molt baix—, però d'una licitació l'any 80 de 5.500 milions passarem, presumiblement —perquè sembla que és el que es podrà fer d'aquí a fi d'any—, a 19.000 milions. I en el de construccions escolars, la xifra, en canvi, ha estat d'un increment més baix, haurem passat de 4.800 a 5.400. Tinguin present que aquests últims anys hi ha hagut un increment en inversió en construccions escolars important, és una conseqüència dels pactes de la Moncloa; vostès poden recordar que en els pactes de la Moncloa es va determinar que es faria un gran esforç en la línia de construccions escolars, i, per tant, aquí els increments són més baixos. Però, en conjunt, hi ha hagut aquests increments i d'altres que podria anar dient sector per sector.

Però, a part d'això, que és molt important, i que continua essent un objectiu, aquest mes de setembre, aquest mes d'octubre, en què s'ha de discutir el pressupost general de l'Estat, que s'està confeccionant el pressupost general de l'Estat, això és un objectiu absolutament prioritari, i no podem badar. Però a part d'això, la Generalitat ha procurat durant aquest any mobilitzar recursos nous, recursos com, per exemple, els següents: aquests —n'hem parlat altres cops, i em va complaure molt veure que el Parlament, en desacord en altres punts, reconeixia l'encert d'aquesta actuació de l'Executiu—, aquells 6.000 milions de pessetes per als municipis en l'àmbit del conveni Generalitat-Caixaes d'Estalvis. Torno a recordar que ara fa un any el crèdit de les Caixaes, fins ara fa un any, el crèdit de les Caixaes als ajuntaments oscil·lava, com a màxim, entre 1.000, 1.300, 1.400 milions de pessetes, ara se n'hi han afegit, només en un any, 6.000 més. És una entrada de diners de cara a inversió —evidentment, això els ajuntaments no ho demanen pas per tenir-ho en compte corrent, ho demanen per invertir-ho—, és una entrada de diner important en la inversió. 2.500 milions de pessetes en forma d'aval per a ajut a les empreses industrials a través del CARIC; 3.200 milions de pessetes de crèdits en condicions molt favorables per a ajuda a les petites i mitjanes empreses comercials com a conseqüència de dos acords complementaris signats aquestes últimes setmanes entre la Generalitat i tot un sector financer del país. Els 1.300 milions de

pessetes que es varen aconseguir l'any passat, a finals de l'any passat, del Fons d'Ocupació, que varen ajudar, en col·laboració amb els ajuntaments, i que, per cert, varen donar un esplèndid resultat, cosa que demostra que quan aconseguim una eficaç col·laboració ajuntaments-Generalitat, perdó, Generalitat-ajuntaments, es poden aconseguir resultats molt i molt positius. I algunes coses més menors, d'IRYDA, d'ICONA, etc., que ara no els diré, però que en total podrien sumar una xifra que representarien aquests diners que hem aconseguit injectar en l'economia catalana, que no estaven previstos en cap pressupost, uns 15.000 milions de pessetes. No fico aquí, en canvi, altres quantitats, molt importants algunes d'elles, destinades a conceptes concrets, o bé a tot un sector: reestructuracions, plans, per exemple, d'ordenació agrícola; per exemple, ara mateix, acabem de signar, he signat fa quinze dies el Decret per a l'estructuració de la producció agrària en els Pallars, que això pot representar una inversió, pel cap baix, de 2.000 milions de pessetes, o bé un pla també de concentració, concretament, a la comarca del Moget; tot això, evidentment, és a part. Jo només parlo d'aquelles coses que no van destinades a un concepte concret o a un sector per a la seva reestructuració, per a la seva reconversió, que no formen part del pressupost general de l'Estat, sinó que són aportacions noves, plenament noves a la capacitat que el país té per a invertir i, per tant, per a crear també llocs de treball.

Ja que dic això, llocs de treball, permetin-me que per un moment alteri el que hauria de ser l'ordre lògic del meu discurs —perdó, el reprendré després— i que parli ara del tema de l'atur. Aquí l'evolució no ha estat bona. Les xifres en aquest sentit són absolutament contundents: del juliol del 80 al juliol del 81 l'atur a Catalunya ha passat del 9,4 a l'11,5, és a dir, s'ha incrementat en un 24%; tots sabem que aquestes xifres no reflecteixen ben bé la realitat, i aquí caldria fer moltes matisacions, i que són dades que recobren situacions molt diverses, si cal ja en parlarem en el curs del debat, però, evidentment, serveixen per a orientar-nos sobre l'evolució de l'atur, que ha estat negativa, fins i tot ha estat superior a la de la resta de l'Estat. Fins a cert punt això és normal, perquè nosaltres som una economia industrial, i en aquests moments la crisi, bàsicament, és industrial, però de tota manera és un fet a tenir en compte, i ho aprofito per a dir, per a lamentar-ho una vegada més, encara que ja sé que no són vostès els destinataris d'aquesta queixa, per a lamentar que en la definició dels criteris del Fons de Compensació Interterritorial el tema atur hagi estat tingut tan poc en compte.

Bé, nosaltres, durant aquest temps, què hem fet per lluitar contra l'atur? Jo, abans que res, els vull dir, els vull recordar que saben que el Govern de la Generalitat sempre ha dit que farà més, que farà menys, que ho farà millor, que ho farà pitjor, però en darrer terme el que nosaltres de cap manera no volem és crear falses expectatives, dir que farem coses que sabem positivament que no podem fer. I per això jo al començament els demanava que vostès tinguin la bondat també, vostès que se saben de memòria l'Estatut i la Constitució, de tenir-ho en compte, això, què és el que podem fer i què és el que no podem fer.

Jo, l'any passat els deia que un dels camps en el qual tenim molt poques competències directes és el que incideix

en l'atur —parlo de competències directes. D'una manera indirecta, fomentant la inversió, mirant d'ajudar que el clima social del país sigui bo, etc., podem fer i hem mirat de fer, però competències directes en tenim poques. A l'hora d'agafar compromisos davant del Parlament, cal que vostès i jo siguem ben conscients de l'abast real de les nostres competències. Sobretot, no expliquin ni al país ni a la gent en situació d'atur que tenim més competències de les que tenim. Que ningú no es pensi que potser amb això podem desgastar o erosionar l'actual Govern de la Generalitat; potser sí, segur que l'erosionen, però erosionen la Institució darrera d'això. És a dir, explicant allò que no és, a part que no és en la línia de l'ètica política, erosionaríem la Institució.

Deia l'any passat que una primera conclusió és que tindrem una crisi llarga i tindrem un atur llarg. No tindrem una crisi catastròfica, però tindrem una crisi llarga i un atur llarg. D'aquesta crisi, només en sortirem a través d'una transformació econòmica. Els nostres objectius són dos: primer, la lluita contra l'atur, en la qual he de dir amb tota claredat, després m'hi estendré, però he de dir que les mesures que prendrem seran palliatives, i un segon objectiu, que és el que ha de permetre, després d'haver parat el cop de sortir d'aquesta situació, la construcció d'una nova base econòmica i d'una nova estructura productiva que vagi reabsorbint l'atur i creant noves fonts de riquesa.

He volgut recordar quina era la nostra posició un any enrera, perquè, a part del judici que la nostra actuació els pugui merèixer, em doldria que em poguessin dir que vàrem prometre coses, més de les que podíem prometre.

Ara bé, dit això, els he de dir que nosaltres hem actuat sobre la base aquesta: la convicció nostra que per a contrarestar aquesta tendència cap a l'increment de l'atur el que cal és invertir; per això hem mirat de mobilitzar més diners —estic parlant ara només d'inversió pública—, i no podria, no puc, no crec que sigui possible mesurar com aquestes inversions han repercutit en la xifra d'atur. Però segur que hi han repercutit, i positivament. És a dir, si en comptes de fer obres públiques per valor de 19.000 milions de pessetes, només en féssim per valor de 5.000, com l'any passat, és obvi que tindríem més atur.

Si els ajuntaments, que ara ja tenen —d'aquells 6.000 milions— cobrats 4.420 milions, no els tinguessin —i evidentment que els destinaran bàsicament a això—, segur també que hi hauria més atur. Si no haguéssim aconseguit aquesta inflexió positiva en el pressupost general de l'Estat, segur que tindríem, evidentment, també, més atur. Ara, he d'advertir que els efectes d'aquestes inversions —repetixo que jo no els sabia mesurar d'una manera exacta, ni crec que ningú ho pugui fer— en bona part no es manifestaran fins a aquests darrers mesos del 81, i durant el 82, perquè són inversions, o són crèdits, o són avals aprovats, però les obres que han de finançar en bona part no han començat encara; és a dir, l'Ajuntament de l'Hospitalet, o el de Terrassa, els ajuntaments que acaben de cobrar, l'un prop de 200 milions de pessetes i l'altre prop de 300, els tenen, d'acord, però evidentment que encara no se'ls han pogut gastar, i, per tant, no han pogut, a través d'això, crear la feina, els llocs de treball, crear —siguem, de vegades, més modestos— o, simplement, defensar els llocs

de treball que amb aquests diners, indirectament, defensaran.

A tot això caldrà afegir els 10.000 milions de l'emissió de deute públic que el Consell Executiu pensava poder llançar al mercat de capitals el dia 15 d'octubre. Vostès ja coneixen la discrepància de criteris que hi va haver entre el Consell i la majoria de Grups respecte a les formalitats parlamentàries que aquesta emissió requereix. Bé, aquesta discrepància o malentès podria haver produït un retard en l'emissió, cosa que no seria gens convenient, però, en tot cas, i, si com ho espero, no hi ha entrebancs, entrebancs de fons, almenys, dintre del darrer trimestre d'enguany podrem disposar d'aquests 10.000 milions.

En la línia de les mesures preses amb la voluntat d'actuar directament a paliar l'atur, hi ha aquella actuació, que crec que va ser molt positiva —desgraciadament no s'ha pogut repetir fins ara—, dels 1.300 milions del Fons d'Ocupació, i d'altres coses; hi ha la clàusula que la Generalitat ha procurat, i molts ajuntaments també, que s'inclogués en les condicions de contractació, donant preferència a les empreses que agafessin persones en atur. I hi ha una altra cosa que hi incideix indirectament, però a la qual nosaltres, el Consell Executiu, dona importància, que és la política feta aquí, i indirectament feta també a Madrid, per a recuperar, en un cert sentit, la figura de l'aprenent, i especialment per a lligar formació professional i aprenentatge; perquè, és clar, l'atur que tenim, potser no l'econòmicament més dramàtic, però sí el més nombrós, i, d'altra banda, el que moralment i humanament pot ser més destructor de cara al futur és aquest immens, enorme i creixent, d'altra banda, atur juvenil. Aquest lligar formació professional-aprenentatge-entrada gradual dels joves en el món del treball ens sembla important. Vostès saben que un dels problemes que ens crea l'atur juvenil és la desmoralització, i és que molt fàcilment, a través d'aquest atur juvenil, la incorporació efectiva, la incorporació efectiva dels joves al món del treball es fa malament. És a dir, correm molt de perill que els joves, no solament arribin tard per raó de l'atur en el món del treball, sinó que hi arribin malament, que se'ns perdin molta gent de qualitat pel camí, per aquests dos, tres, quatre anys que hagin tingut d'estancament, de desmoralització, deguda al seu atur juvenil. Bé, en això ja hem actuat. En això, les mesures que hem pres —i en continuarem prenent més— afecten, per desgràcia, pocs joves, però, bé, de moment, entre cinc mil i sis mil joves, i esperem que durant el primer trimestre això ho podrem incrementar substancialment.

Hem pres altres iniciatives en aquest camp. Vostès saben que durant molts mesos nosaltres vàrem estar insistint perquè s'acceptés —almenys com a base de negociació, almenys els seus principis bàsics— el que se'n va dir el Pla Rigol. Vostès saben que aquest era un pla que buscava la manera de trobar vies per tal que minvés l'atur, vies des de les possibilitats internes de Catalunya; que també anava a integrar tota la població activa de Catalunya, les empreses, els treballadors que tenen feina en aquesta lluita; que volia canalitzar aquesta integració a través de les institucions socials i econòmiques del país, intentant vertebrar interessos divergents en el marc de buscar solucions positives; que volia possibilitar solucions alternatives davant els processos administratius i laborals d'expedients de

crisi —ja els he dit abans que el fet que no tinguem competència en això és greu, i estic segur que en això coincidim totalment amb el que és la posició dels sindicats. Volíem a través d'aquest pla cercar els mecanismes complementaris de cobertura de l'atur davant les insuficients prestacions de l'Administració central.

Alguns d'aquests punts després s'han resolt per altres conductes a través de Madrid. Hem tingut la satisfacció una mica agredolça de veure que alguns dels principis que nosaltres defensàvem aquí han estat després acceptats —a vegades fins i tot per persones que aquí ens els discutien— a Madrid. Sobretot hi ha un principi bàsic: la gent i les empreses que treballen, els obrers i les empreses que treballen han d'intervenir, amb sacrifici propi, a mirar d'ajudar l'atur i a mirar d'ajudar la gent que no treballa. Aquest és un principi polític, econòmic, però, a més, ètic. Allò que diem de la convivència s'ha de començar a manifestar aquí. És clar que també aquí en el sentit que hi ha determinats sectors, unes categories professionals que han quedat fins ara al marge de la pressió fiscal i que aquests, més que ningú, en la línia de la solidaritat han de ser els qui ajudin. Però ara mateix, en aquests dies en els quals molts de vostès suposo que hauran seguit les mesures que intenta aplicar el Govern francès per a combatre l'atur... Atenció, nosaltres no som el Govern francès i nosaltres no som el Parlament francès. (*Rialles.*) Això que quedi clar. És que a vegades sento, hi ha gent que parla com si fóssim el Senat americà, i nosaltres no som el Senat americà. Aquest és un punt que és essencial, que potser no agrada que es digui, però si no el tenim en compte passaran coses que ens agradaran menys. Doncs bé. El que ara fa el Govern francès està en la línia de coses que no podem fer, però que val la pena que hi reflexionem. Incidir fiscalment sobre alguns sectors que tradicionalment s'esmunyen de la fiscalitat —aquí es va fer una mica amb la Reforma fiscal, una mica bastant almenys en el sentit del que representava de canvi—; i, després, que a la gent que no treballa, l'ha d'ajudar la gent que treballa. És igual, l'altre dia vostès posen el televisor i diuen —aquella foto— «aquests treballadors de la Renault a partir d'ara pagaran més perquè puguin tenir subvencions adequades els 2 milions de treballadors francesos que no tenen feina, això és el Pla Rigol». Bé, jo no tinc la pretensió que t'hagin copiat, Rigol, però vull dir que aquest és el principi. (*Rialles.*) Aquest és el principi i l'hem de continuar defensant.

En un altre terreny, concretament en el dels aspectes socio-laborals, la política del Govern de la Generalitat ha consistit a mirar de trobar vies d'entesa i de pacte davant la divergència d'interessos. Ja m'hi he referit abans quan parlava del Pla Rigol. En aquest sentit, des de la Generalitat es va valorar positivament —i ho va voler demostrar al més espectacularment possible—, es va valorar positivament i se'n va assumir tot l'esforç, tot l'esforç negociador fet a diversos àmbits, ara l'ANE o bé els acords, aquí, a Catalunya, de la UGT i del Foment, o bé els intents que vostès saben que la Generalitat va mirar de propiciar, i mira de propiciar tant com pot, d'aplicació de l'ANE, d'adaptació d'aquesta aplicació de l'ANE a Catalunya. En tots aquests intents, la Generalitat ha manifestat el seu interès de poder aplicar el que es diu en l'article 83.2 i 3 de l'Estatut dels Treballadors com a fonament jurídic de les

possibilitats que permet, creiem, un estil negociador en l'àmbit de Catalunya.

Després hem pogut actuar també a través de l'IMAC. Aquest sí que ens ha estat traspasat, ens va ser traspasat, com vostès deuen recordar, molt poc abans de les eleccions sindicals. Creiem que ja va ser important i positiu que un procés electoral de fet encara molt tendre a casa nostra, el procés electoral sindical, amb una problemàtica complexa i conflictiva, es pogués dur a terme, i crec que en termes generals s'ha de dir que positivament, en el marc administratiu de la Generalitat.

Finalment, he de tornar-me a referir al tema de l'INEM, que sembla ben orientat, i, en canvi, he de lamentar novament que el que no sembla de moment ben orientat —òbviament que no ens hi resignem, però no sembla ben orientat—, és el tema dels expedients de crisi.

Bé, tot això és el que s'ha fet. No hem vist la manera —si vostès en veuen alguna els agrairé que ens ho diguin— de fer més amb les competències i els recursos de què la Generalitat disposa. Si veuen la manera de fer alguna cosa més, els demanaré que ens ho diguin de la manera més concreta possible, que ens diguin això i això i això. Evidentment que nosaltres estem molt ben disposats a escoltar-los, perquè som conscients, participem totalment de la idea que aquest és el problema més humanament dramàtic que tenim. Dic que no es podia fer més i, de fet, sí que es podia fer més i en certs aspectes hem fet més. Jo els deia l'any passat que «després de tot el que es podia fer o no es podia fer», però també deia «no pel fet de no tenir competències en un tema tan important com aquest ens hem de quedar a casa, ens hem de quedar quiets». Hem de fer, hem de burxar. Crec que s'ha fet, amb resultats que es poden quantificar, no quant al nombre de llocs de treball defensats o creats, però sí quant als diners que hem pogut injectar a l'economia catalana. Però, a part d'això, deia «sempre ens queda encara després d'això una altra cosa, que és la capacitat que la Generalitat pugui tenir d'influència i de convocatòria». Nosaltres aquesta capacitat l'hem exercida. Quan fa un parell de setmanes jo deia en unes declaracions que havíem ajudat a sobreviure empreses que ocupen 13.000 persones, això és molt real, vull dir molt quantificat, molt, diguem-ne, resultat d'una suma amb xifres molt concretes i darrera d'això amb noms molt concrets.

Això, vostès ho comprendran fàcilment amb un exemple. És un de tants, d'aquests exemples que, de fet, no són per a explicar, però dels quals sí que almenys genèricament es pot parlar. I puc parlar, per exemple, d'un cas important pel seu volum, però que es pot multiplicar molt, en casos generalment més petits. Per exemple, aquest estiu, mes d'agost, plenes vacances. Una empresa important de Catalunya amb 800 treballadores a punt de fer suspensió de pagaments. Per què? Doncs, perquè l'Estat li deu 400 milions de desgravació fiscal i els els deu perquè diu que els ordinadors del Ministeri de Finances no van prou bé, i no diuen res més. Jo també els agrairé una cosa: quan vostès després facin el judici del funcionament de la funció pública de la Generalitat, sàpiguen que nosaltres hem heretat la funció pública que tenim, que és una funció pública que pot dir això: «Vostè fa suspensió de pagaments? Sí, miri, no li puc fer res perquè els ordinadors no

van bé.» Bé, 400 milions de desgravació fiscal que no es paguen i 200 milions de deutes per altres conceptes, de l'Administració pública també, que paguen amb retard, són en total uns 600 milions de pessetes. Una empresa que farà suspensió de pagaments. La gestió de la Generalitat aconseguix en aquell moment mobilitzar-ne, no 600, però sí 362, exactament 362. L'empresa no fa suspensió de pagaments i avui ja ha recuperat —sembla—, ha recuperat plenament les seves possibilitats.

Potser algú de vostès em dirà que això que acabo d'explicar —i, repeteixo, hi ha molts més exemples com aquest, generalment més petits— no és ben bé una opció política, sinó una opció de gestió, la utilització d'una certa capacitat d'influència. Bé, però és que això, repetit un cop i un altre i un altre, arriba a tenir importància i arriba, en cert sentit, a tenir una incidència política, arriba a ser una política. I això lliga amb una altra cosa que els he dit: Hem d'incrementar la inversió, hem fet tot això: les Caixes, els 3.200 milions de pessetes per a les petites i mitjanes empreses comercials, el Pressupost, tot això, en la línia de la inversió pública. Però també hem d'insistir en la inversió privada. Nosaltres amb això hem mirat d'ajudar-la tant com hem pogut. El del CARIC està en aquesta línia. El de les societats de garantia recíproca en què, per cert, hem actuat amb poc èxit —ho he de reconèixer— volia estar en aquesta línia. Tota la qüestió d'assessorament que hem estat donant a empreses. Perquè el CARIC que, de fet, fins aquest moment ha fet molt poca cosa —ha donat avals, encara no, justets, per valor de 250 milions de pessetes—, en canvi, ha fet una gran tasca fins ara ja d'assessorament. Hem mirat en les relacions de les empreses amb els ajuntaments de crear el clima favorable i de comprensió. No em sembla que hagi de donar noms, però un sí que el donaré, com a exemple, i a més, el donaré perquè és dels que va ser més criticat. Vàrem fer tots els possibles per convèncer l'Ajuntament de Tarragona que facilités la implantació de Dow. Ja sé que això té moltes crítiques. N'estem molt contents d'haver aconseguit que Dow s'hi implantés, perquè vostès imaginin-se que representa una inversió de molts milions de dòlars, llocs de treball per a 600 persones, quan funcioni la fàbrica, i llocs de treball, no sé quants, ara, però molts, bastants centenars, ara que s'està fent la fàbrica.

D'altra banda, tinguin present —els ho dic només com a informació— que en aquests moments tenim un índex baix d'inversió estrangera a Catalunya. Dintre el conjunt d'Espanya la inversió estrangera a Catalunya és baixa. I això és un tema que entenc que el Govern de la Generalitat, i vostès com a Parlament, tots nosaltres com a Parlament, també hem de tenir en compte. Per tant, nosaltres més no podem fer en el sentit que no tenim possibilitats en el camp de la política aranzelària, en el camp de la política de finançament exterior, posem per cas, en el camp del crèdit interior —poca—, però dintre d'aquestes limitacions hem actuat en la forma com els hem estat dient.

Ara, a part d'això, hi ha altres iniciatives que sí que podem prendre —n'hem preses durant aquest any passat—, allò que en deïem «iniciatives que consistien a donar instruments, a donar eines de treball a la nostra economia i a les nostres empreses». Iniciatives, totes elles, orientades a la modernització i a la reconversió i, òbviament, a la

competitivitat de la nostra economia. Una és que nosaltres volem treballar en la línia de la informació —a fons, i comencem a tenir els instruments per a fer-ho ara, no els tenim fa quatre o cinc mesos, ara sí—, en la línia de la informació tecnològica i científica. Podem utilitzar, entre altres instruments, de cara a això, la mateixa Comissió de Recerca i Innovació Tecnològica, que té unes finalitats més àmplies, òbviament, però que podria fer també aquesta tasca d'informació i orientació, si cal. Però, en tota cas, d'una manera immediata, tenim les coses a punt perquè a primers d'octubre puguem començar a treballar en aquesta línia.

Una altra línia en la qual volem treballar i en què també estem en condicions de fer-ho és en l'estímul institucionalitzat a la productivitat. Durant una colla d'anys no se n'ha parlat en aquest país, de productivitat. S'ha parlat de tot, però, de productivitat, no se n'ha parlat mai. Jo ja comprenc que això ha estat una reacció comprensible, donada tota una sèrie de circumstàncies, però ara ja és hora que tots entenguem una cosa: nosaltres, o som competitius a escala internacional, no només a escala espanyola; o som competitius a escala internacional, o deixem de ser la desena regió industrial d'Europa, que és el que som, deixem de ser la societat desenvolupada que som, deixem de tenir el nivell de vida que, malgrat la crisi, tenim. Per tant, la Generalitat, i jo penso que tot el Parlament, no es pot desentendre de la competitivitat i de la productivitat. Naturalment, és innecessari dir, perquè em sembla que, d'això, n'hem donat prou proves, que aquest esforç s'ha de fer en el marc d'una política d'economia social i de participació de tots els sectors interessats.

Una altra línia en la qual —superades, podríem dir-ne, certes reserves que hi poguéssim haver, certs malentesos, certs recels, des del punt de vista del que podria semblar un voler desbordar l'Estatut—, una altra línia en la qual volem treballar i estem en condicions de fer-ho és en la línia de fomentar la inclinació i l'actuació de la nostra economia cap l'exterior. I, en aquesta mateixa línia, una de les coses que volem fer és introduir en un nivell superior, en un nivell d'alts estudis, els temes de comerç exterior a la universitat. És a dir, qualsevol país que hagi comprès això —que, d'altra banda, és elemental—, que: o exportem, i som competitius, o comencem a recular en el terreny econòmic, i comencem a perdre tota aquesta situació, tot aquest nivell, tota aquesta trama econòmica i social que tenim i que ens converteix en el país, evidentment, més desenvolupat d'Espanya i en un país netament, perfectament, a nivell europeu. Si no compremem que, per a defensar això, necessitem tenir aquesta capacitat de projecció, i que això és un problema de mentalització, però també un problema de coneixement, un problema d'estudis i un problema que, amb tota dignitat i amb una gran intensitat, ha de ser present en els nostres estudis universitaris.

En aquesta mateixa línia farem més coses. Els en dic alguna només per orientar-los, perquè vegin cap on anem. Per exemple, ens proposem crear una societat de foment de l'exportació dels vins catalans —òbviament amb la col·laboració del sector productor—; tenim més iniciatives en aquest sentit. De fet, aquesta és la mateixa línia que durant els darrers mesos hem anat seguint, amb iniciatives com ha estat l'Institut Català del Vi, o com ha estat la CI-

RIT, en un altre aspecte —la Comissió Interdepartamental de Recerca i d'Innovació Tecnològiques—, com ha estat el suport que hem donat als centres de disseny, o bé, com ja abans —perquè no ens l'hem inventada nosaltres, aquesta línia— havia estat la línia —també en l'època de la Generalitat provisional. Per exemple, una iniciativa de la Generalitat provisional que actualment està arribant, diguem-ne, al moment en què podrà començar a funcionar, però que procedeix de l'època de la Generalitat provisional, és l'Institut Català de la Carn, que és un tema que és important, des del punt de vista de la protecció de la nostra indústria i de la nostra ramaderia, però que també és important per altres aspectes que aquests dies, desgraciadament, estan de moda, com és el tema de la vigilància i de la protecció del consumidor.

I tot plegat ha de ser, és, un esforç per a dotar el país d'elements de treball que li permetin no perdre peu en aquest moment de transformació.

Encara que sigui —i vostès em perdonaran—, allargant-me una mica més del que ja m'he allargat, i per tal que en el que permet, en el que dona de si un discurs, encara que sigui llarg, que de cara a dibuixar totalment el que és una actuació llarga de més d'un any, i, d'altra banda, complexa i confusa, de vegades; confusa en el sentit que els nostres òrgans de Govern no disposen del que en podríem dir uns mecanismes ja definitivament establerts i definitivament ben delimitats, i nosaltres constantment ens trobem no solament amb conflictes de competències amb l'Estat; ens trobem amb conflictes de competències amb els ajuntaments, amb les Diputacions, ens trobem amb situacions noves d'un cert desconcert, d'una certa desorientació per part de l'opinió pública, per part de la gent, ens trobem, de vegades, fins i tot, amb necessitat d'entrenament. Per tant, tot això té una certa complexitat, però jo voldria —repetixo que, després, el debat anirà per on vostès vulguin, a partir de demà—, avui, el que jo desitjo és que el que ha estat l'actuació nostra quedi prou dibuixada. I, per tant, vaig donant voltes a aquest tema del que ha estat la nostra actuació, concretament, en el camp econòmic.

Jo deia, l'any passat, que la crisi seria llarga —ja els ho he dit abans—, que només ens en sortiríem a través d'una transformació econòmica, i deia que havíem de crear les eines, les institucions, els mecanismes, la mentalitat, per a treballar en aquesta línia de renovació. I, a més, assenyala uns quants punts bàsics, el que en deia uns quants «colls d'ampolla», que, si no els superàvem —deia—, el nostre progrés es veuria molt frenat.

Per exemple, parlava l'any passat de l'escassetat d'aigua; no hi insistiré perquè abans ja he fet una petita referència a la Llei de Recuperació d'Aigua, a la cessió d'aigua dels canals de l'Ebre al Camp de Tarragona, a tota una sèrie d'accions com la de Reus, o com la que ara estem iniciant a la Terra Alta. Deia també que una altra de les nostres línies d'actuació havia de ser mitigar els desequilibris territorials. Això suposo que sortirà en el debat, però nosaltres, això, ho hem tingut constantment present en tot; és a dir, quan ens preocupem de l'aigua de la Terra Alta, com poden comprendre vostès, és per això, perquè, per a dir-ho així, els problemes més immediats amb què ens trobem no són aquests, però nosaltres sabem que la lluita contra el desequilibri territorial passa per salvar, per

resoldre aquest problema —que és una vergonya que no s'hagi resolt abans, però és així—: el fet que, de tots els pobles de la Terra Alta —amb una sola excepció, que és el Pinell de Brai—, no n'hi hagi cap que tingui l'aigua, que tingui el subministrament d'aigua assegurat i resolt.

Però, en fi, aquesta lluita contra els desequilibris territorials es fa en tots els terrenys —l'aigua n'és un—; les carreteres, per exemple. L'especial importància que nosaltres volem donar als eixos Barcelona-Vic-Ripoll i Barcelona-Manresa-Berga-Puigcerdà, és a dir, els dos grans eixos longitudinals; o bé la importància que també, encara que més gradulament, volem donar als trams que han de fer possible una bona comunicació transversal entre les planes de Lleida i la costa de Girona; o la nostra política de millora de les infraestructures de les comarques com són els dos Pallars, als quals m'he referit ja algun cop, o l'Alt Urgell, la Terra Alta, de la qual acabo de parlar, la Ribera d'Ebre, el Berguedà, el Bages, entre molts altres.

L'atenció que volem donar als principals ports comercials i pesquers de Catalunya. Ports comercials vol dir Sant Feliu, vol dir Palamós, vol dir Vilanova, vol dir Sant Carles, o els principals ports pesquers de Catalunya, com, per exemple, l'Ametlla de Mar, per dir-ne un d'especialment important en aquest sentit, al qual s'ha de dedicar un esforç molt considerable. És clar, lluitar contra els desequilibris territorials és això, com l'intent d'orientar el turisme autòcton cap a les comarques de l'interior del país, intent que serà difícil, perquè la gent no té tanta tendència a anar al Priorat com a anar a Calella de la Costa; però és evident que nosaltres hem de fer aquest esforç i, a més, el Priorat, sobretot, ha de saber que, aquest esforç, el fem. És a dir que no se l'oblida.

En un altre camp d'actuació, també en aquest terreny econòmic, vull fer-los una petita referència al que han estat les actuacions del Govern de la Generalitat en l'àmbit de les negociacions de l'Estat espanyol amb la Comunitat Econòmica Europea. En primer lloc, hem encarregat —i s'ha fet ja, a través de l'Institut d'Investigacions Econòmiques— un llibre blanc, que ja tenim i que publicarem molt ràpidament; es va crear, a més del grup de treball dimanant del Parlament, un grup de treball que ja funcionava des de feia bastant de temps, des de feia més d'un any, de la Generalitat, de l'Executiu, amb la Secretaria d'Estat per a les qüestions de la Comunitat Econòmica Europea, que ha funcionat molt bé, amb uns plenaris periòdics, de cada mes, amb una sessió plenària a Barcelona, també; s'ha fet un curs sobre comunitats europees, i, sembla —almenys se n'ha estat parlant— que es podrà tenir accés als crèdits del Banc Europeu d'Inversions i, concretament, si es pot fer alguna cosa en aquest sentit, nosaltres ho hauríem d'orientar en dues línies fonamentals: una és la creació d'ajut a algunes infraestructures i comunicacions dintre de Catalunya, i l'altra és el tema de l'estalvi energètic.

Bé, no m'estendré més en el que són coses concretes, coses fetes, coses que vostès potser em diran que formen part del passat. És que la nostra política de futur nosaltres només la sabem explicar explicant el que hem fet en el passat, perquè, si podem, en el futur continuarem fent el mateix, continuarem fent el mateix, millor, si pot ser, recollint les crítiques, els consells i els suggeriments que vostès ens faran i que estiguin dins l'Estatut i les possibilitats reals

—legals, vull dir— de la nostra autonomia.

No vull insistir en això. Orientant-me cap al final de la meva exposició, sí que vull, de tota manera, fer ara unes consideracions d'aquest temps passat, més estrictament polítiques. Primera: nosaltres sempre hem cregut —i això ha orientat la nostra política— que calia que el Govern de la Generalitat estigués en condicions de negociar bé amb el Govern i amb l'Administració de l'Estat. Entenim que calia fer això des d'un punt de vista de política general, és a dir, de cara a consolidar la situació democràtica espanyola; és a dir, no podríem convertir, no hem de convertir Catalunya en un element de desestabilització general. Això és una convicció ferma del Govern de la Generalitat, però també és important des del punt de vista de combatre la crisi econòmica i, evidentment, és important de cara a l'aplicació concreta de la nostra autonomia.

O sigui que quedi clar: buscar l'enfrontament amb Madrid no és el nostre objectiu; o utilitzar, en qualsevol moment, l'autonomia per tal de poder tenir armes dialèctiques en un enfrontament polític amb Madrid —mani qui mani a Madrid— no és el nostre objectiu. Això no vol dir que aquest voler negociar amb Madrid no passi de vegades per etapes de gran tensió, de les quals formi part justament de la negociació el fet que, per dir-ho així, ens plantem o creem una situació d'una certa duresa. No vol dir que no hi hagi discordances. N'hem tingudes, ara mateix en tenim. Ja he dit abans que hi havia coses de la Llei, per exemple, de Bases de l'Administració Local i d'altres punts que ens preocupen profundament, i és evident que la construcció de l'autonomia produirà discussions, produirà desacords, produirà moments difícils, que no defugirem, però nosaltres farem això sempre, sempre, aspirant a arribar a un acord.

D'altra banda, també en aquesta molt breu repassada de fets polítics, vostès saben que del període que va del setembre de l'any passat fins ara hi ha hagut moments de tensió i de desacord —recordin, per exemple, l'afer del nomenament del Delegat general i alguns altres—, i, sobretot, hi ha hagut tot el procés de concertació autonòmica dels darrers mesos amb les seves diverses actituds i, sobretot, amb les seves potencials concrecions, potencials concrecions polítiques, administratives, legislatives, econòmiques, també.

I encara cal afegir-hi, ja ho he dit abans, un altre element molt perillós per a les competències d'aquest Parlament i de tota la Generalitat, que és el Projecte de Llei de Bases d'Administració Local.

Llavors, la posició del nostre Govern davant això és d'una gran inquietud, i això no us ho puc ni us ho he de negar. Tant la Unió de Centre Democràtic com el Partit Socialista Obrer Espanyol, és a dir, els dos partits concertants, afirmen, diuen, repeteixen que la concertació no afectarà Catalunya. Que no ens afectarà, no afectarà Catalunya, no afectarà el nostre Estatut, però la realitat dels textos —molts dels quals aquests partits s'han compromès a no modificar— casa malament amb aquestes garanties.

Jo he de dir, de tota manera, que fa poc el mateix President del Govern m'ha expressat amb gran èmfasi —poso èmfasi, en dir que va ser, si m'ho permeten, amb gran èmfasi— la seva voluntat i el seu compromís que el nostre Estatut no seria gens ni mica rebaixat ni desnaturalitzat. I

—jo no hi he parlat, directament— les manifestacions que fa el Secretari general del PSOE, el senyor Felipe González, estan en aquesta mateixa línia. De tota manera, els textos són els textos; evidentment no tenim per què no donar importància ni donar valor a aquestes garanties que ens vénen d'aquestes personalitats, però la nostra inquietud hi és.

De tota manera, també hem de dir que hem advertit últimament progressos clars, sobretot d'ençà de les últimes tres o quatre setmanes, d'ençà de finals d'agost —alguns canvis— en alguns punts en els quals hi havia o bé un encallament o bé una interpretació molt negativa per a Catalunya d'alguns textos. Per exemple, aquesta bona disposició, a tenir en compte, de les possibilitats que el Tribunal Constitucional ha deixat obertes en el tema de Diputacions; per exemple el fet que se'ns hagi dit —i també sé que aquesta idea és compartida per altres forces polítiques— que hi podrà haver unes modificacions —esperem que siguin prou importants— de la Llei de Bases d'Administració Local, que, ho repeteixo, si no es modifiquen signifiquen realment, sense voler fer cap mena de catastrofisme, una laminació de la Generalitat; finalment aquest caire esperançador, i ara ja basat en algunes coses que no són simples paraules, de la discussió de les valoracions. Per tant, com deia fa poc amb motiu de la meva darrera entrevista amb el President Calvo Sotelo, tot això i aquesta actitud emfàtica, com els deia, del President del Govern, obliga, ens obliga a nosaltres, el Govern de la Generalitat, a mantenir una actitud expectant i oberta al diàleg.

És a dir, mirarem d'evitar tot allò que pugui fer les coses més difícils i, sobretot, no ens deixarem inutilitzar per la convicció que no hi ha res a fer, que les coses són així i que simplement ens han de portar a l'excorxador; no ens deixarem inutilitzar per aquesta convicció. Jugarem les nostres cartes, que en tenim; i es demostra dia a dia. Després, si tingués temps, o a través del debat, pot sortir com dia a dia es demostra que nosaltres, malgrat tot això, tenim cartes, cartes que són tingudes en compte.

En aquesta petita repassada de fets polítics d'aquests últims temps també he de fer referència a la campanya de desprestigi contra Catalunya i contra les seves institucions que es va desfermar immediatament després del 23 de febrer; no en vull fer esment, no crec que em correspongui, que quedi constància només que aquesta campanya ha existit, que ha estat fallaç i que, evidentment, ens ha fet mal.

És clar que nosaltres, naturalment, sempre ens haurem de fer la nostra pròpia autocrítica, a veure quines bases hi ha, però sincerament penso que darrera d'aquesta campanya hi ha d'haver alguna altra cosa. En tot cas, hi ha estat, i ha estat fallaç. Ara, no és això sol el que ens ha fet mal, —totes les coses van poc o molt lligades—, ens ha fet mal també el 23 de febrer. No en parlaré, només diré que el Govern de la Generalitat va actuar, crec, com havia d'actuar, i que hem procurat, després del 23 de febrer, que Catalunya no es convertís en el boc expiatori del que havia passat. Finalment, en aquesta línia, també voldria fer una petita referència —aquesta molt de signe positiu. Em complau molt poder fer, a més, referència als actes de la Setmana de les Forces Armades i a l'estada dels Reis a Barcelona. Varen ser unes diades molt positives, i, dels molts testimonis de satisfacció expressats aquells dies, vull

subratllar-ne un, a part del del mateix Rei, òbviament, que és el de la Junta de Caps d'Estat Major, la JUJEM, que explícitament es referia en termes favorables a l'autonomia.

I, com els deia, les nostres línies bàsiques, les nostres línies d'acció en el futur, no s'apartaran d'això que hem fet fins ara. Mirarem de fer-ho millor, repeteixo, mirarem de tenir tant com puguem en compte els suggeriments de vostès, mirarem de col·laborar tant com puguem amb tots vostès per a dur a terme —si vostès volen, naturalment, això és una decisió que depèn dels Grups parlamentaris, no del Govern—, buscarem la màxima col·laboració possible per a dur a terme aquestes iniciatives que es vulguin presentar, però les coordenades seran les que queden dibuixades en aquest llarg parlament meu, coordenades, d'altra banda, que d'una manera explícita he definit en els primers moments, en les primeres paraules del meu discurs. Programa que ve també ja del nostre programa electoral, i de tot el discurs que vaig fer en la votació, quan em vaig presentar com a candidat a President en aquest Parlament, i que es resumeix dient que és un intent d'aplicació sistemàtica d'una política de construcció de país. Vull recordar-los també una altra cosa: vaig dir que nosaltres presentàvem un Govern per a quatre anys. Jo comprenc molt bé totes les crítiques que ens vulguin fer; nosaltres sortim de la base —que no vol dir que hagi de ser així, evidentment, però hem de tenir la nostra hipòtesi de treball— que hem de fer això en quatre anys, i aleshores hi ha coses que no les hem fetes, simplement, perquè no corresponia, dintre de la nostra programació de quatre anys, fer-les.

Per tant, què farem en el futur si disposem del suport del Parlament? Com els deia, farem el mateix que hem fet, si pot ser millor, i evidentment ho farem amb més possibilitats, perquè en tenim moltes més, de possibilitats, moltes més que ara fa un any, no cal dir-ho, però fins i tot, que ara fa pocs mesos. Per exemple, la sanitat: nosaltres ara estem en condicions de dur a terme una reorganització en profunditat, perquè amb l'INSALUD tenim la clau de volta de l'organització sanitària de Catalunya. I no són només trenta mil llocs de treball, cent mil milions de pessetes de pressupost, no és només això. Més important que això és que a través de l'INSALUD tenim els elements necessaris per a dur a terme una política sanitària a Catalunya. O bé a través d'un traspàs que ja té més temps, el FONAS, molt important; ja saben que sempre hem insistit que una societat moderna com la nostra s'ha de distingir no només pel tema de justícia aplicat a les relacions treball-capital, per exemple, sinó sobretot en tot el món de la marginalitat. Bé, en aquest sentit el traspàs es va fer, va ser un bon traspàs; de vegades hi ha coses que surten més rodones, d'altres no tant; aquest va sortir bé, des d'un punt de vista fins i tot de valoració, fins i tot des d'un punt de vista també, francament bé, del reconeixement del percentatge que toca a Catalunya. A més, ens ha permès ja començar a actuar d'una manera autòctona, hem pogut crear el Fons d'Assistència Social, amb plantejaments propis... Bé, aquesta, doncs, serà una línia que poso com a exemple. D'exemples en puc posar més. La sanitat animal, que ens han traspassat, i de la qual, ara, a més, es veu tota la importància n'és un altre en la línia d'anar posant els elements concrets, de vegades modestos, poc espectaculars, d'acabar coses ja comença-

des; del que es tracta és fer el país racional, normal, ben estructurat i organitzat i allò que en diuen un país —vostès ja m'entendran el que vull dir amb això— europeu.

Bé, doncs ara és al nostre abast muntar una xarxa, ara ho fem, de laboratoris comarcals; el de Sort, de la Seu d'Urgell, el de Vic, que estarà acabat d'aquí a molt poques setmanes. I per cert que en aquesta línia ja he dit abans que hi ha aspectes de la nostra funció pública que evidentment ja han millorat. N'hi ha un, i jo voldria agrair-ho aquí, concretament al Conseller de Comerç, al d'Agricultura i al de Sanitat, perquè abans, abans, uns mesos abans que comencés a haver-hi, per entendre'ns, motius espectaculars i dramàtics que han fet que finalment es fes a nivell d'Estat, ja aquests tres Departaments de la Generalitat havien establert en el terreny del control, una vigilància, una actuació coordinada que a més s'ha vist, en més d'un cas últimament, que donava un gran resultat.

O bé, què més farem? Ho dic per posar exemples; doncs farem, espero, d'aquí al setembre de l'any que ve, espero que podrem posar en funcionament, per exemple, l'Escola Forestal de Santa Coloma. Vostès em diran: «vostè ara entra en molts detalls». Sí, sí, és que entro en detalls simplement perquè s'entengui més, perquè a mi, personalment, m'agrada entrar en detalls, vull dir que el país el fem a través d'això, penso jo. O bé l'Escola de Capacitació Agrària de la Seu, de què es farà la subhasta d'obres d'aquí a molt poques setmanes. O bé, en un altre terreny, iniciarem ara, a partir del mes d'octubre, una acció sistemàtica i generalitzada de normalització del català, amb la col·laboració dels ajuntaments. Hi ha hagut ajuntaments que ja ho han fet, i ho han fet molt bé; però es tracta ara, precisament, de donar-li una expansió molt més gran i una més gran difusió.

O bé anirem aplicant el que han estat les línies bàsiques del que són els Esquemes i Directriu del Pla Territorial de Catalunya, que, d'acord amb les resolucions 15 i 16 votades per aquest Parlament el novembre del 80, el nostre Conseller de Política Territorial va presentar i va defensar l'altre dia, o bé treballarem en la línia de la depuració d'alguns dels nostres rius, del Cardener, concretament, del Llobregat, de l'Anoia. O bé iniciarem la política de recuperació d'aigua en dos rius també que estan molt a punt per fer-ho, que es pot fer en un termini d'un any o un any i mig, que són concretament l'Anoia, en quantitats potser no molt substancials, però ja d'un cert pes, d'un cert volum, l'Anoia i el Llobregat.

O bé, això vostès ho estan veient aquests dies només llegint el diari, mirarem, ara jo ho podem fer, d'impulsar —en un moment difícil, perquè d'instal·lacions industrials noves se'n fan molt poques—, d'impulsar els polígons industrials i a més d'impulsar-los a comarques. Suposo que vostès estaran d'acord que hem de mirar que aquests polígons industrials de Lleida, de Vic, de Tortosa, agafin empena. O bé en una cosa en què per desgràcia, ho he dit abans, no tenim competències encara, però que és bàsic: d'una vegada hem de resoldre la qüestió de la regulació del Segre; no podem passar anys i panys anant discutint això, cal que es resolgui, que sigui. Si no ens ho volen traspassar que ho resolgui un altre, però que tinguin el coratge de dir «anem a fer la presa». O «anem a fer una altra cosa», si és que s'ha de fer alguna altra cosa que no és una presa; i dic de vega-

des que mentre no siguem capaços d'atacar i de resoldre aquests problemes, voldrà dir que en els nostres hàbits polítics encara falla alguna cosa.

O bé posem en marxa, complint d'altra banda una resolució del Parlament i també un article de l'Estatut, posem en marxa, que ho tenim a punt, i n'hem parlat ja amb bastants d'ajuntaments, la política de coordinació de policies locals.

O bé, en un altre terreny, durant aquests propers mesos, donarem un gran impuls, ara que ho podem fer que tenim les transferències, i que ja tenim la nostra estructura a punt, a una política forta al nivell de cultura popular, de cultura tradicional, al nivell de la protecció del patrimoni artístic i del patrimoni arquitectònic.

O bé podrem començar a fer una cosa que fins ara realment hem fet poc, que és una protecció al cinema català. Fins ara la nostra actuació en el camp del cinema ha estat més una política lingüística que una política cinematogràfica, ho reconec; però és que, almenys per al President de la Generalitat, era més urgent allò, aleshores. Ara podrem començar a treballar directament en el camp cinematogràfic.

O bé farem, l'any que ve, precisament amb aquest intent de mirar de contrarestar algunes campanyes que hi hagut, una gran exposició a Madrid de presentació de Catalunya sota el títol de «Catalunya en l'Espanya moderna», intentant explicar com, del segle XVII ençà, s'ha constituït una realitat que resulta encara estranya per a la mentalitat de molta gent de fora de Catalunya, una realitat que és Catalunya, i com s'ha constituït. Això no s'ho ha inventat Convergència i Unió, no s'ho ha inventat el President del Parlament, no s'ho ha inventat el Partit Socialista de Catalunya, no s'ho ha inventat ningú de nosaltres, no s'ho han inventat els Centristes, els Comunistes, els catalans, no s'ho han inventat, és una realitat que ens ve de lluny. I això ho hem d'explicar, i això ho hem d'explicar bé, i a fons, i amb profunditat.

O bé hi haurà, dintre d'aquesta política, la creació del Consell de Turisme, reclamat d'altra banda per moltes entitats professionals i sindicals. Hem iniciat i potenciarem més la protecció al consumidor, a través de l'OCUC. Hem fet una sèrie, a la Conselleria d'Indústria, de convenis amb entitats financeres i amb entitats, amb societats d'energia, productores d'energia elèctrica, per a estudiar i fer aplicacions concretes, pràctiques, potser petites, però exemplars, d'energies alternatives i d'estalvi d'energia. O bé estarem en condicions, d'aquí a molt poc, de plantejar, de tenir a punt també una cosa que ens falta, i que és bàsica, que és la infraestructura comptable del país.

Això és el que nosaltres, durant aquest any que ve, si naturalment el Parlament ens dona la seva confiança, farem. Ara, amb qui ho farem, això? És a dir, amb quin suport comptem per a fer això? Vostès ja saben que després de les eleccions vàrem fer una proposta d'aliança de govern als Socialistes i a l'Esquerra Republicana. En aquell moment això no va ser possible, i vàrem haver de fer un Govern de Convergència i Unió. El nostre Govern, com vostès saben, ha tingut sovint el suport d'Esquerra Republicana i de Centristes, encara que no sempre. De vegades s'han format altres majories i fins i tot alguns cops, pocs, però alguns cops, el Govern ha estat en minoria. Aleshores,

darrerament, alguns Grups parlamentaris, més d'un, han plantejat la conveniència de fer un nou govern, amb més base parlamentària. Nosaltres, ara com ara, no hem fet nostres aquestes propostes, i suposo que a través del debat ja hi haurà ocasió d'explicar el perquè. Però de tota manera, abans, ja des d'ara, deixin-me contestar algunes crítiques que se'ns han fet.

Se'ns diu que el nostre Govern és feble perquè no tenim majoria parlamentària. Bé, si per feble s'entén no ser capaç de fer una obra de govern, el nostre Govern no és feble; i si jo avui els he, en cert sentit, gairebé avorrit —i perdonin l'expressió, però podria ser que fos així mateix, i seria culpa meua, no pas de vostès— i m'he allargat tant en coses que de vegades eren fins i tot una mica detallistes, i he hagut de resistir la temptació de continuar-ho fent, ha estat simplement perquè es poden dir moltes coses de nosaltres, però no es pot dir que no haguem actuat i que no haguem fet una obra de govern. I no pas una obra de govern qualsevulla; és a dir, que nosaltres hem tingut de vegades dificultats en el Parlament, hem perdut alguna votació, el que vostès vulguin, però el conjunt, d'una manera clara, i estic content de dir-ho, i no ho dic com a desafiament a ningú, però d'una manera clara, l'obra de govern que hem fet no ha estat una obra de govern qualsevulla, ha estat l'obra de govern que respon a la nostra filosofia política i al nostre programa de fer país.

Jo els vull dir una cosa: el dia que es vegi que no podem fer feina, no caldrà que ningú ens digui que hem de canviar. El dia que es vegi, que veiem nosaltres, que amb una altra fórmula política podrem fer més feina, optarem per aquesta altra fórmula política.

També es diu de vegades que Catalunya ha perdut pes en el conjunt d'Espanya. Una petita referència, si de cas ja en parlarem un altre dia, si vostès volen. Fins i tot hi ha qui diu que tots i cadascun dels partits catalans hem perdut pes en el conjunt de l'Estat. Jo, si fos així, hauria de dir que això s'ho ha d'analitzar cadascú, cadascú sota la seva responsabilitat, el perquè, si és que és així; en això no m'hi fico, no em correspon. En canvi, si per perdre pes s'entén que del mes de febrer ençà l'autonomia ha topat amb més dificultats, que hi ha hagut un clima difícil, de vegades, de vegades hi ha hagut un clima hostil, en certs sectors, en alguns sectors; si s'entén que s'han enfortit alguns criteris que no ens són favorables, si s'entén això, aleshores, efectivament, nosaltres, com a collectivitat, com a catalans, vull dir, tenim en aquests moments una problemàtica més difícil ara que no pas, per exemple, vuit mesos enrera, deu mesos enrera, un any enrera.

De tota manera, jo els voldria dir que no estem indefensos; és allò que he dit abans, de cap manera, de cap manera no fem el disbarat de dir «Això, aquesta és una operació perduda». Gens ni mica, no estem indefensos davant d'això, i s'està veient. És a dir, per exemple, fa tres o quatre mesos va semblar que en la qüestió de la bandera se'ns podria imposar una legislació molt negativa, una legislació, deixem-ho amb la paraula «negativa»; o bé que el coneixement del català no seria valorat en el tema de la funció pública de Catalunya, o que la qüestió de les valoracions s'orientaria, d'una manera definitiva, negativament per a nosaltres.

I això no ha estat així. O bé s'estan resolent algunes d'a-

questes coses o s'han resolt d'una manera netament positiva o acceptable, o bé estan orientades en un sentit que no ens permet dir de cap manera que és una jugada perduda. Ara, si això ha estat així, ha estat per alguna cosa també, i aquesta cosa és el pes de Catalunya. En té més, en té menys, es podrà discutir tot el que vostès vulguin, es podrà discutir quin és el que tenia abans, però, de fet, si avui, davant d'una constel·lació de fets i de forces que, en teoria, haurien de fer creure, haurien de fer pensar que no existeixen gaires, o gairebé cap possibilitat, resulta que els primers temes que hem hagut de plantejar en aquest final d'estiu els hem pogut resoldre, o estan enfocats d'una manera que, sembla, que crec, sincerament, que pot ser acceptable, o que pot ser en algun cas francament bona. Aleshores, evidentment, i en això em sembla que molts de vostès hi estaran d'acord, aquesta cosa no és l'habilitat del President de la Generalitat: és el pes de Catalunya. Que, afortunadament, el pes de Catalunya és el pes que tenim avui, és el nostre pes històric. Parlant del pes de Catalunya, alguna vegada es pot pensar que és el pes del senyor Pujol, del senyor Reventós o del senyor Cañellas. Dispen-sin: és el pes d'una realitat històrica, d'una realitat de país, d'una llengua, d'una cultura.

Simplement, això que he dit abans: d'un país. I amb això jo els voldria fer arribar una mica més de confiança del que es diu. Aquesta és una realitat que pesa.

D'altra banda, i reprenent, per acabar, el fil del que deïem abans, nosaltres hem arribat aquí i hem fet el que hem fet, amb el Govern actual, amb el Govern actual i amb el 23 de febrer, i amb la crisi econòmica, i amb l'atur, i amb la difícil i envitricollada i de vegades, diguem-ne —amb efectes negatius en el conjunt de la política catalana—, problemàtica que hi ha a Madrid. Amb tot això hem arribat fins aquí, i hem aplicat l'Estatut molt més ràpidament del que es podria preveure. Hem fet funcionar la Generalitat, que en pocs mesos ha passat de 3.000 funcionaris a 65.000, de 3.000 a 65.000, hem millorat la inversió pública —estic dient coses que són números—, hem fet passes importants, encara que probablement insuficients, però importants, en la línia de la catalanització. Aleshores, la pregunta que alguns es fan: «Però potser no podran d'ara endavant» —jo personalment, crec que sí. Ara bé, jo voldria que ningú no s'enganyés; mentre —ho he dit— l'actual Govern de la Generalitat pugui presentar un balanç de feina ben feta, seguirem endavant. El dia que jo m'adonés, que el Govern s'adonés, que aquesta possibilitat no existeix, o que ens volen fer fer de Govern i de President sense deixar-nos fer res que valgui la pena, aquell

dia, evidentment, nosaltres replantejaríem les coses de dalt a baix.

Senyores i senyors Diputats, estem passant un moment difícil, hi ha motius d'inquietud en el camp autonòmic. El moment també és difícil en el camp de la política catalana. Això ho diu tothom, i tothom veu dificultats i tothom veu perills, però a part d'això també hem de veure si hi ha sortides —jo crec que n'hi ha—, i vull expressar la meua confiança que les coses van i aniran millor del que es diu. Crec sincerament, de debò, potser sóc un ingenu, que la democràcia espanyola s'està reforçant, ho crec. Crec que el pes de Catalunya, que no depèn de fets conjunturals ni circumstancials, no podrà i no serà ignorat. Crec també, i n'estic absolutament convençut, que la classe política catalana desmentirà els judicis negatius, fins i tot, de vegades, pejoratius, que alguns de vegades en fan. Crec, sincerament, que el nostre poble, en general, però també la seva classe política, té la qualitat que es necessita. I, en tot cas, el que els vull demanar és que aquestes dificultats del moment no ens obsessionin. L'altre dia ho deïa en el missatge de l'11 de setembre, ¿és que algú podia creure que el reconeixement de la personalitat de Catalunya, després de cinc-cents anys de centralisme, seria bufar i fer ampolles? Invertir un procés així costa molt, el procés serà llarg, amb alts i baixos, i jo he de dir, com a President de la Generalitat, i em sembla que no és petulància, que amb el Govern actual ens veiem amb cor de fer una aportació important en aquesta construcció de l'autonomia. Creiem que la marxa, amb certs alts i baixos, seguirà sent, en conjunt, ascendent. I els voldria tornar a dir allò que els he dit abans: la meua confiança ve de la realitat del que és Catalunya, de la seva realitat històrica, cultural, de la seva realitat espiritual, lingüística, també econòmica. Aquesta és una realitat que només podria ser eliminada amb la pèrdua de les llibertats de tot Espanya.

Després de la nostra pròpia realitat, i després de la nostra pròpia voluntat, penso, i ho hem de tenir ben present: la nostra més gran garantia ve que —i d'això, n'estic segur— aquestes llibertats seran defensades. Aquestes llibertats de tot Espanya seran defensades per tots els que l'han i els que l'hem de defensar, i en la defensa d'aquestes llibertats seran defensades també les llibertats de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor President. Moltes gràcies, senyores i senyors Diputats, per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: La sessió continuarà demà al matí a les deu, amb les intervencions del Grups.

Se suspèn la sessió.

(Són dos quarts i cinc minuts d'una del migdia.)